Școala Gimnazială „Alexandru Vaida-Voevod”

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Nr. 2

iunie, 2016

VALENȚE

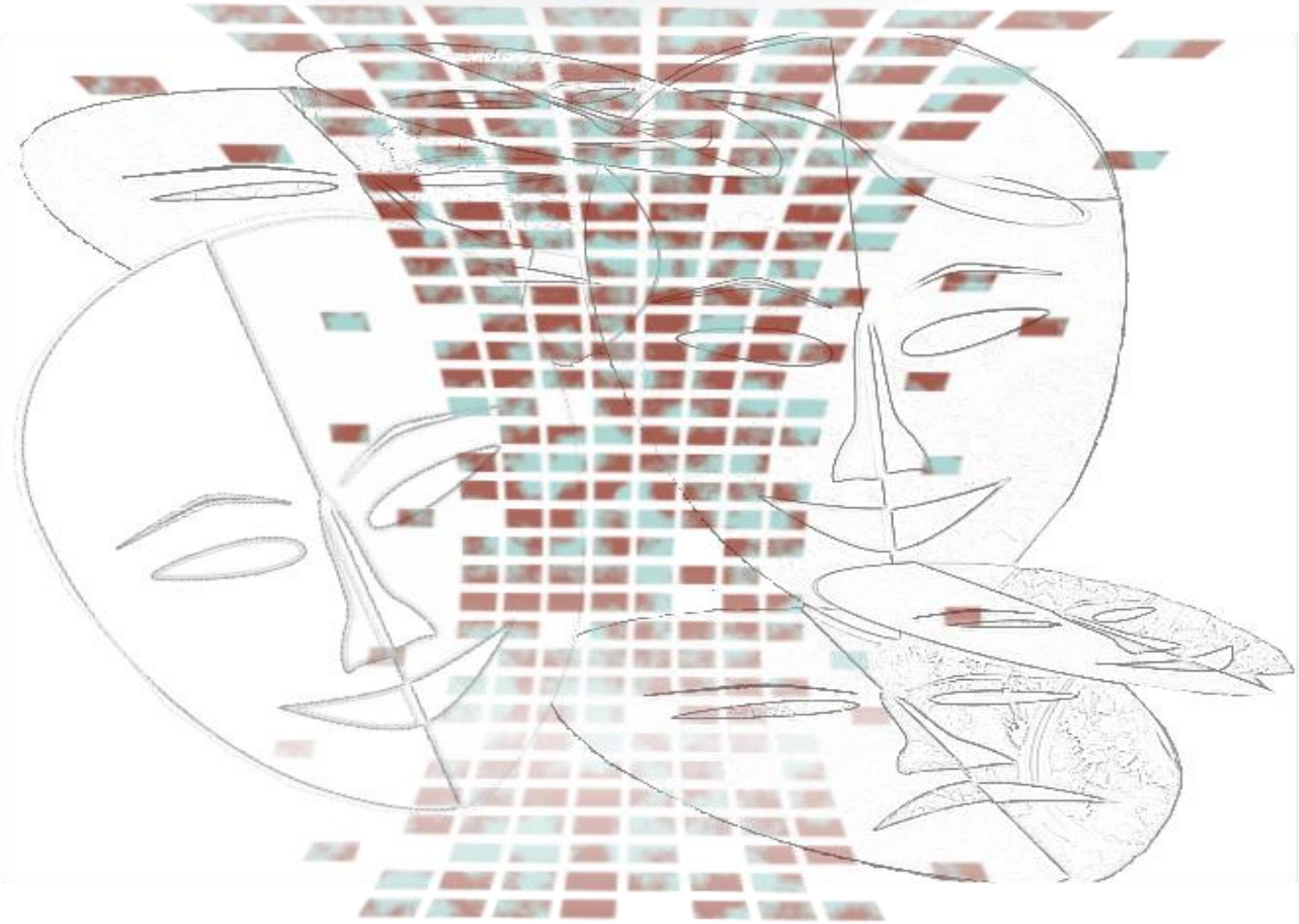

Cluj-Napoca

VALENȚE

Revista cadrelor didactice

Școala Gimnazială ,,Alexandru Vaida –Voevod"
Cluj-Napoca

Nr. 2 - iunie, 2016

Colectivul de redacție

Prof. Liliana Opriș
Prof. Dana Pupeză

Coperta
Director adjunct,
Prof. Maria Verebei

ISSN 2393-3739

Cuprins:

A. Proiecte și programe..... 2
1. *Descoperă Grecia, descoperă Europa*..... 2
prof. Georgiana Oltean
2. *Mănânc sănătos ca să cresc voios*..... 5
prof. Viorica Cristolţan
3. *Proiectul interşcolar ,,Să fim prieteni!"*..... 7
prof. Ana Luca
4. *,,Sara pe deal" –proiect educațional*..... 11
prof. Claudia Morar
B. Experienţe personale..... 15
5. *În lumea celor nepoliticoşi, jucăuşi şi frumoşi*..... 15
prof. Cătălina Cocan
6. *Lecţia de engleză*..... 17
prof. Călina Pop, prof.Gabriela Bucur
7. *La Cluj în Ardeal*..... 20
prof. Liana Opriş
C. Activităţi de succes..... 21
8. *Simularea Comitetului Drepturilor Omului a Naţiunilor Unite la Colegiul Naţional ,,George Bariţiu"*..... 21
prof. psiholog Ramona Răducan
9. *Joaca de-a ştiinţa*..... 24
prof. Rodica Iordănesc, prof. Maria Ţârău
prof. Lucreţia Nimăt, prof. Domnica Pop
D. Exemple de bune practici..... 27
10. *,,Vechi" principii şi metode de predare a geografiei* 27
prof. Alexandru Nicoară
11. *Modele de bună practică în domeniul prevenirii şi combaterii violenţei în şcoală*..... 29
prof. Carmen Haţegan
E. Metode educative..... 33
12. *Creșterea motivației elevilor prin metode interactive*..... 33
prof. Cătălina Cocan
13. *Une séquence didactique de français, langue étrangère/ Approche constructiviste, ayant comme support le vidéoclip d'une chanson*..... 34
prof. Angela Pop, prof. Magdalena Dănilă
14. *Metoda pălăriilor gânditoare aplicată la limba română*..... 38
prof. Melania-Carmen Moldovan
15. *Frumuseţea matematicii*..... 40
prof. Luminiţa Cristuş
F. Abordarea elevilor cu CES..... 41
16. *Alternativa step by step-o alternativă a copiilor cu CES*..... 41
prof. Claudia Beudean, prof. Cornelia Tudos, CSEI
17. *ADHD- o provocare școlară permanentă*..... 46
prof. Niculina Șerb, prof. Lucia Groza
18. *Predarea integrată la clasa pregătitoare în cazul unei eleve cu sindrom Down* 48
prof. Diana-Monica Rusu
G. Reflecții didactice..... 51
19. *Cartea copilăriei mele*..... 51
Ioan Groșan
20. *Despre Mihai Viteazul și Transilvania*..... 53
prof. Nicolae Zota
21. *Tradiții, obiceiuri și simboluri de Sfintele Paști*..... 55
prof. Voichița Șimon
H. Consiliere și orientare..... 57
22. *Relația părinte-copil de vârstă școlară mică*..... 57
prof. Diana Buruian
23. *Absenteismul școlar-modalități de intervenție*..... 60
prof. psiholog Dana Pupeză

Descoperă Grecia, descoperă Europa

Prof. Georgiana Oltean

Mitologia greacă s-a aflat printre primele lecturi ale copilăriei mele. ***Iliada, Odiseea, Eneida***, frumos repovestită pentru copii de George Andreescu, a fost multă vreme ”cartea mea preferată”. Templele greceşti pe care le plăsmuia mintea mea plină de imaginaţia unui copil erau cele mai frumoase construcţii posibile. Îmbrăcămintea vestalelor şi aezilor antichităţii erau cele mai atrăgătoare obiecte pentru mine.

Dar strălucirea pe care anii copilăriei au adus-o a pălit cu timpul, iar peste Zeus, Atena, Poseidon sau Hera s-a cam aşternut praful. Iureşul anilor adolescenţei a stins, oarecum, farmecul poveştilor antichităţii. Dar nu chiar de tot, luminiţa lor rămânând undeva, într-un colţişor al sufletului, de unde mai arunca din când în când, câte o rază de inocenţă şi bucurie pură, specifice doar copilăriei, peste agitaţia vieţii cotidiene.

Până când, într-o zi, s-a ivit ocazia de a retrăi plenar această bucurie, de a vedea cu ochii ceea ce multă vreme am imaginat doar. Iar această ocazie a fost implicarea şcolii noastre în proiectul european Erasmus+ ”Discovering Europe”. Acest proiect îşi propune să descopere Europa, dar nu în sensul în care Columb a descoperit America, ci mai mult să o dezvăluie acelora care trăiesc în ea. Europa devine, încet, încet, ”ţara” noastră şi ne dorim să aflăm cât mai multe despre istoria, geografia şi obiceiurile vecinilor noştri. La acest proiect participă zece ţări europene: Finlanda, Germania, Grecia, Italia, Marea Britanie, Olanda, Polonia, Slovenia, Spania şi România. De-a lungul celor trei ani pe care se întinde acest proiect, elevii şi profesorii din ţările participante au ocazia de a vizita aceste ţări şi de a acumula noi cunoştinţe prin intermediul unor activităţi interdisciplinare şi a metodelor interactive pe care le propune proiectul.

Şcoala noastră, mai tânără în ce priveşte implicarea în proiecte europene, participă, în cadrul proiectului, la trei întâlniri transnaţionale: Gliwice, Polonia (martie 2015), Patras, Grecia (decembrie 2015) şi Norwich, Marea Britanie (octombrie 2016).

Astfel, în decembrie 2015, am avut ocazia de a mă reîntâlni cu draga mea copilărie. Împreună cu trei elevi din clasa a V-a A, Boancă Naomi, Mayer Tudor şi Nistor Diana, şi cu doamna profesoară Mihaela Coroian am pornit spre Grecia, o Grecie a prezentului, cu probleme economice şi migraţioniste, dar

care, vrând nevrând, respiră la fiecare pas semne ale marii civilizații ale antichității.

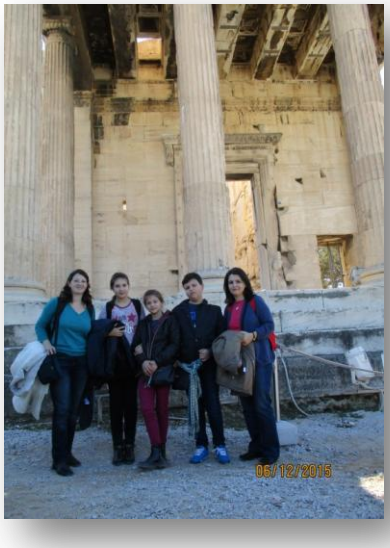

Primul popas a fost Atena, capitala care, deși apăsată de problemele actualității grele, impresionează totuși prin templele sale și prin vestigiile impunătoarelor construcții antice. Soarele cald de decembrie ne mângâia pe măsură ce ne apropiam de Acropole, templul formelor geometrice perfecte, costruit fără apă și nisip. Ajunși acolo, ne-am simțit ca deasupra lumii, putând cuprinde cu privirea toată zarea de jur-împrejur. Coloanele Acropolelor, Cariatidele și amfiteatrele vizitate chemau din imaginație bucuriile copilăriei: parcă îi vedeam pe Zeus certându-se casnic cu Hera, sau pe Poseidon și Atena luptându-se pentru supremație și pentru a da nume noului oraș al grecilor.

Am plecat apoi spre Patras, un oraș în nordul Peninsulei Peloponez, destinația noastră pentru următoarele cinci zile. Ne-am întâlnit acolo cu partenerii noștri de proiect, profesori și elevi din cele zece țări participante. De-a lungul celor cinci zile am desfășurat, la școala Peiramatiko din Patras, activități interactive în care am învățat multe lucruri despre geografia și istoria Greciei, despre obiceiurile și tradițiile locuitorilor acestei minunate țări, iar frumusețea naturală a peninsulei ne-a copleșit. Însă nu doar am învățat lucruri noi despre țara gazdă. Elevii români au ținut, așa cum au făcut elevii din toate țările participante, câte o lecție la clasele a doua și a treia, în care le-au predat elevilor greci câte ceva despre România și despre obiceiurile românilor.

În afara activităților desfășurate la școală, echipa de proiect a petrecut două zile ”pe teren”, încercând să descopere în natură ceea ce am învățat la nivel teoretic în sala de clasă. Astfel, într-una din zile am vizitat un parc tematic unde erau întruchipate creaturile mitologiei antice – Meduza, Hydra, Hercule și grifonul, Charon în barca lui pregătit să treacă Styx-ul, Cerber cel cu trei capete, credincios paznic al lumii de dincolo.

În altă zi am avut ocazia să vizităm locul unde s-au desfăşurat primele Jocuri Olimpice, să vedem de unde pleacă, o dată la patru ani, flacăra olimpică, sau chiar să ne întrecem pe arena olimpică unde cei care câştigau deveneau semizei şi erau veneraţi de întreaga comunitate.

Ne-am întors acasă cu ” tolba” plină de experienţe de neuitat, cu lucruri noi învăţate despre Grecia şi mitologia ei fascinantă, cu imagini şi peisaje ce ne vor rămâne în suflet pentru multă vreme.

Iată ce au spus copiii despre aventura noastră grecească:

”... am vizitat Acropolele, Templul lui Zeus şi alte frumuseţi ale oraşului Atena. Familiile au fost primitoare, foarte drăguţe şi ne-au făcut să ne simţim foarte bine. La şcoală am aflat lucruri noi despre istoria şi geografia ţării. Am facut şi activităţi sportive cum ar fi baschet sau volei şi am învăţat să aruncăm cu discul. Călătoriile ne-au făcut plăcere, iar la prânz ne aştepa delicioasa masă cu bucate tradiţionale. La plecare ne-a părut rău că părăsim familiile «de împrumut», dar eram fericiţi că ne vom revedea familiile de acasă. A fost minunat!” (Boancă Naomi)

”Eu am fost una dintre norocoşii copii care au avut şansa să participe la Proiectul Erasmus împreună cu colegii mei Boancă Naomi şi Mayer Tudor[…] Împreună am pornit pe un drum cu multe lucruri noi. Am vizitat locuri noi, pe care poate doar în vis le-am fi văzut. Nu am cuvinte să vă descriu ce am trăit. A fost superb! Mă bucur că am putut vizita locuri noi şi, cel mai important, am văzut cât de importantă e limba engleză.” (Nistor Diana)

”A fost o călătorie minunată, mă bucur că am avut ocazia să particip la acest proiect.” (Mayer Tudor)

Mănânc sănătos ca să fiu voios

Prof. Viorica Cristolțan

Alimentația sănătoasă reprezintă unul dintre pilonii fundamentali ai unei vieți echilibrate, ferite de boli. În copilărie se pun bazele unui comportament sănătos, inclusiv în privința alimentației. În același timp, școala reprezintă locul potrivit pentru a furniza cunoștințe relevante pentru această temă.

Ideea proiectului a venit în momentul în care am discutat și analizat împreună cu elevii tâlcul proverbelor: „Păstrează-ți sănătatea de tânăr!", „Sănătatea e mai bună decât toate", Sănătatea e cel mai de preț bun al omului".

Un alt motiv al demarării acestui proiect a fost gama largă de produse alimentare de toate categoriile, care de care mai atractive și mai îmbietoare pentru copiii de vârsta școlară mică, dar care nu sunt întotdeauna și benefice sănătății organismului. Aceste produse beneficiază adesea de o prezentare atrăgătoare, cu ajutorul reclamelor, iar copiii nu au întotdeauna capacitatea de a înțelege caracterul publicitar al mesajelor promoționale, fiind tentați de un ambalaj strălucitor sau de un personaj de desene animate care apare în reclamă.

Educația pentru sănătate are un rol primordial la această vârstă și de aceea derularea proiectului aduce mari beneficii participanților la proiect. Scopul acestuia este inițierea și promovarea în rândul micilor școlari a unui stil de viață sănătos, a grijii pentru propria persoană, pentru sănătate și viață.

Obiectivele urmărite sunt:

- Înțelegerea importanței pe care o are alimentația în dezvoltarea armonioasă a organismului;
- Conştientizarea aportului considerabil de vitamine şi minerale pe care-l aduce consumul cu regularitate al fructelor şi legumelor proaspete;
- Cultivarea dorinței de a avea un stil de viață sănătos;
- Stimularea participării responsabile a elevilor la activitățile extrașcolare;
- Confort psihic sporit, dezvotarea capacității de adaptare la situații noi.

MANÂNC SĂNĂTOS CA SĂ FIU VOIOS**,** este un proiect educațional pe care l-am desfaşurat anual, începând cu 2012, având ca participanţi elevii clasei pe care o indrum, beneficiarii acestuia fiind elevii şi familiile acestora precum şi comunitatea locală. Proiectul are în organizarea sa o serie de activităţi:

Sănătatea înainte de toate, este partea proiectului în care prezint copiilor un material potrivit vârstei lor şi nivelului lor de întelegere despre importanţa unui regim alimentar sănătos. Urmeaza, apoi discuţii pe marginea materialului prezentat si realizarea unor colaje cu fructe si legume, desene,decupare de fructe si legume, desene cu creta colorata si realizarea de postere.

Salata de fructe şi **Salata de legume** sunt două activităţi, care cer o pregătire prealabilă a materialelor necesare (fructe,legume vase, şervețele, tacâmuri). Elevilor le sunt prezentate câteva reguli de igienă şi reguli care se vor respecta obligatoriu pe parcursul integii activitati. Copiii sunt pregătiți și îndrumați pe parcursul pregatirii salatelor si de catre parinti. Salata este consumată pentru a-i aniversa pe toți elevii care își sărbătoresc ziua de naștere pe parcursul unui semestru şi pentru promovarea în rândul elevilor a unui stil de viaţă sănătos. În acest mod, dulciurile nesănătoase sunt inlocuite cu alimente pe care doresc să le promovez în consumul zilnic al elevilor.

Realizarea albumului „Mănânc sănătos ca să fiu voios”este fructificarea în imagini a tuturor activităţilor proiectului. Elevii au realizat în echipe postere, pe baza noțiunilor discutate în cadrul activităţilor din proiect. De asemenea, au adus fotografii, desene, texte scurte şi poezioare pe care le-au compus în această perioadă. Albumul le oferă posibilitatea de a-şi reaminti într-un mod plăcut de activitățile desfăşurate în proiect şi de a-şi fixa mai bine cunoştințele practice dobândite.

Fiind un proiect atât de util, mi-am propus să-l desfăşurăm şi în anii următori, cu alte tipuri de activităţi, interesante şi potrivite vârstei, pentru a le atrage curiozitatea şi interesul elevilor de a-şi forma un stil de viaţă sănătos.

Proiectul interşcolar ,,Să fim prieteni!" Exemple de bune practici

prof. Ana Luca

Partenerii proiectului sunt: Şcoala Gimnazială "Alexandru Vaida-Voevod" Cluj-Napoca şi Liceul Tehnologic "Ştefan Pascu"Apahida, iar coordonatorii sunt cadrele didactice: Luca Ana, Rodica Pop, Florin Pojar-Pascu, Sonkodi-Cozma Dana.

Ca perioadă de derulare am stabilit perioada de timp cuprinsă între noiembrie 2015 – iunie 2016, cu posibilitatea de continuare şi de îmbunătăţire.

Proiectul cuprinde elevii claselor aV-a B de la Şcoala Gimnazială ,,Al. Vaida-Voevod,, Cluj-Napoca şi a V-a C de la Liceul Tehnologic ,,Ştefan Pascu,, Apahida

Proiectul educaţional urmăreşte transformarea elevilor în protagonişti ai demersului didactic, sprijinind dezvoltarea unei atitudini pozitive care să armonizeze relaţiile cu ceilalţi şi cu sine. Colaborarea dintre şcolile noastre este o activitate organizată, direcţionată spre probleme care întregesc demersul didactic din şcoală, aducând un surplus informaţional şi completând condiţiile concrete de educaţie.

Copiii au posibilitatea înţelegerii complexităţii lumii în care trăiesc, receptării şi transmiterii de mesaje, exprimând gânduri, sentimente prin întâlniri directe sau prin diverse activităţi cultural-artistice şi sportive. Relaţia de prietenie nu e numai o posibilitate, ci şi o necesitate. La această vârstă e important să înveţe a lua în considerare opinia altor copii, să facă schimb de idei, să înţeleagă propriile experienţe, dar şi ale celorlalţi.

Prezentul proiect urmăreşte promovarea dialogului, a capacităţii de comunicare între elevi din şcoli şi medii diferite, îmbogăţirea orizontului cultural, implicarea în viaţa comunităţii, precum şi cooperarea dintre cadrele didactice din unităţi şcolare diferite.

Obiective specifice pentru elevi sunt: cunoaşterea mediului în care învaţă elevii celor două şcoli, stabilirea de relaţii personale/socializarea între copii aparţinând unor medii diferite, schimburi reciproce de informaţii privind istoria loc, însuşirea unor norme de comportament eco-civic, cultivarea respectului pentru natură şi mediul înconjurător natural, social şi cultural, stimularea spiritului competitiv, dezvoltarea capacităţii de autocontrol / autoevaluare, educarea în spiritul demnităţii, toleranţei şi respectării drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului spre înţelegerea unităţii lumii în diversitatea ei.

Pentru profesori obiectivele specifice sunt: încurajarea cadrelor didactice pentru crearea unui mediu educaţional care să favorizeze dezvoltarea trăsăturilor pozitive de caracter, realizarea unui management eficient la nivelul clasei şi a unei comunicări optime şcoală-familie-comunitate.

Metodele şi tehnicile de lucru sunt: vizite în cele doua unităţi şcolare, concursuri de cultură generală şi sportive, jocuri, expoziţii de desene, mape, excursii şcolare.

Forma de organizare a activităţilor este: frontală, pe grupe, pe echipe, în perechi sau individual.

Rezultatele aşteptate vor fi monitorizate prin realizarea unui album foto cu activităţile desfăşutate, prin realizarea unei expoziţii cu desenele şi creaţiile literare proprii, prin programe artistice: dansuri, scenete şi prin realizarea unui site al proiectului.

Acţiuni	Obiective	Locul de desfăşurare	Modul de evaluare	Data	Responsa-bili
Excursie tematică	-vizitarea Castelului Tihuţa -consolidarea informaţiilor de istorie, geografie, educaţie/cultură civică şi religie dobândite de elevi la orele de curs şi îmbogăţirea lor cu altele noi	Traseul excursiei : Cluj-Napoca-Apahida-Tihuţa-Vatra Dornei-Apahida-Cluj-Napoca	-album cu fotografii -articol în revista Liceului Tehnologic „Ştefan Pascu„ Apahida-„Glasurile copilăriei„ -postări pe pagina de Facebook : https://www.**facebook**.com/pages/**...Vaida-Voevod**/791148124261975	17.Oct 2015	*prof. Ana Luca *prof. Rodica Pop *prof. Dana Sonkodi-Cozma
Vizita la Liceul Tehnologic „Ştefan Pascu" Apahida-Jocuri sportive	-îmbunătăţirea abilităţilor de comunicare -dezvoltarea deprinderilor de comportare civilizată	Liceul Tehnologic „Ştefan Pascu" Apahida	-schimb de pliante, proiecte -album cu fotografii -articol în revista Liceului Tehnologic „Ştefan Pascu„ Apahida-„Glasurile copilăriei„ -postări pe pagina de Facebook : https://www.**facebook**.com/pages/**...Vaida-Voevod**/791148124261975	Nov. 2015	*prof. Florin Pojar-Pascu *prof. Ana Luca *prof. Rodica Pop *prof. Dana Sonkodi-Cozma
Prietenul necunoscut-Schimb de felicitări confecţionate de elevi cu ocazia Crăciunului	-îmbunătăţirea abilităţilor de muncă manuală -dezvoltarea deprinderilor de comportare civilizată	Liceul Tehnologic „Ştefan Pascu" Apahida Şcoala Gimnazială „Alexandru Vaida-Voevod„ Cluj-Napoca	-album cu fotografii -felicitări confecţionate de elevi cu ocazia Crăciunului	Dec. 2015	*prof. Ana Luca *prof. Rodica Pop *prof. preot Sorin Trîncă
Concurs istoric ***Legendele Olimpului***	-dezvoltarea spiritului competitiv -descoperirea, redescoperirea şi cosolidarea plăcerii lecturii, în special a lecturii istorice	Liceul Tehnologic „Ştefan Pascu" Apahida Şcoala Gimnazială „Alexandru Vaida-Voevod„ Cluj-Napoca	-album cu fotografii -articol în revista Liceului Tehnologic „Ştefan Pascu„ Apahida-„Glasurile copilăriei„ -postări pe pagina de Facebook : https://www.**facebook**.com/pages/**...Vaida-Voevod**/791148124261975	Martie 2016	*prof. Ana Luca *prof. Rodica Pop *prof. Dana Sonkodi-Cozma
Vizita la Şcoala Gimnazială "Al. Vaida-Voevod" Cluj-Napoca-Jocuri sportive	-îmbunătăţirea abilităţilor de muncă manuală -dezvoltarea deprinderilor de comportare civilizată	Şcoala Gimnazială „Alexandru Vaida-Voevod„ Cluj-Napoca	-album cu fotografii -articol în revista Liceului Tehnologic „Ştefan Pascu„ Apahida-„Glasurile copilăriei„ -postări pe pagina de Facebook : https://www.**facebook**.com/pages/**...Vaida-Voevod**/791148124261975	Aprilie 2016	*prof. Ana Luca *prof. Rodica Pop * prof. Florin Pojar-Pascu
Expoziţie concurs de desene, picturi, colaje cu tema „1 Iunie 2016„	-încurajarea descoperirii şi perfecţionării talentului artistic plastic -dezvoltarea spiritului competitiv	Liceul Tehnologic „Ştefan Pascu" Apahida Şcoala Gimnazială „Alexandru Vaida-Voevod„ Cluj-Napoca	-album cu fotografii -articol în revista Liceului Tehnologic „Ştefan Pascu„ Apahida-„Glasurile copilăriei„ -postări pe pagina de Facebook : https://www.**facebook**.com/pages/**...Vaida-Voevod**/791148124261975	Mai 2016	*prof. Ana Luca *prof. Rodica Pop *prof. Frîncu Mihai

Graficul activităţilor

IMAGINI DIN TIMPUL ACTIVITĂŢILOR

1. **Excursie la Castelul *Dracula* şi la Vatra Dornei**

2. **Vizită la Liceul Tehnologic ,,Ştefan Pascu" Apahida-Jocuri sportive**

3. ***Prietenul necunoscut*** **- Schimb de felicitări confecţionate de elevi cu ocazia Crăciunului**

Proiectul interşcolar *Să fim prieteni!* este o punte peste *hotare,* între rural şi urban, între elevi din medii diferite, între cadre didactice dornice să-i ajute pe elevii lor să socializeze, să se cunoască, să se accepte, să fie toleranţi şi să-i trateze pe cei din jur cu respect, înţelegere şi compasiune. Dorim ca activităţile desfăşurate în acest an şcolar să fie doar un început spre noi demersuri, spre noi parteneriate încheiate cu unităţi şcolare din alte judeţe ale ţării, din zone diferite, poate chiar din alte meleaguri ale lumii.

„Sara pe deal”- proiect educaţional

prof. Claudia Morar

Activităţile extraşcolare au un deosebit caracter interdisciplinar, constituie modalităţi de formare a personalităţii şi caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factori educogeni apreciaţi şi accesibili vârstei lor. Aceste activităţi permit aplicarea cunoştinţelor, abilităţilor, competenţelor dobândite în cadrul orelor prevăzute în programa şcolară, în viața de zi cu zi. Elevii sunt atraşi de activităţile artistice, care ajută la dezvoltarea creativităţii, gândirii critice.

Proiectele educaționale constituie o formă de activitate extracurriculară în şcoală, prin care copilul face cunoştinţă cu o lume minunată. Valoarea lor deosebită rezidă în faptul că ele constituie o sursă inepuizabilă de impresii puternice, precum şi în faptul că apelează, permanent, la afectivitatea copilului. Ele marchează evenimentele importante din viața școlarului. Din punct de vedere educativ, importanța acestor activități constă în dezvoltarea artistică a elevului precum și în atmosfera sărbătorească instalată cu acest prilej. Aceste activităţi, organizate de către cadrele didactice, le oferă elevilor răsplata primită după muncă, şi de asemenea au un rol de motivare. Elevii trebuie să fie îndrumaţi să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranţă faţă de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi şi de a găsi modul de rezolvare a lor şi posibilitatea de a critica constructiv.

Activitatea la care mă voi referi a fost sub forma unui proiect educațional intitulat „Sara pe deal”. Aceasta a debutat la data de 5 ianuarie 2015 și s-a desfășurat pe parcursul a două săptămâni cu elevii clasei a IV-a C. Coordonator al proiectului am fost eu, înv. Morar Claudia Aurora de la Școala Gimnazială „Alexandru Vaida-Voevod”, Cluj-Napoca. Activitățile din proiect au fost numeroase: vizionări, studiul materialelor informative despre biografia marelui poet, expoziție de carte și de desene pe tema „Natura în opera lui Eminescu” confecționare de pliante și invitații la spectacolul de gală închinat poetului. Proiectul s-a încheiat cu un spectacol de gală derulat în sala festivă a școlii noastre. La spectacol au participat cadre didactice din comisia învățătorilor precum și elevii claselor a patra și pregătitoare. Spectacolul a început cu un concurs cu întrebări referitoare la biografia și opera marelui poet și a continuat cu recitări : *Trebuiau să poarte un nume*, Marin Sorescu, *Mai am un singur dor*, *Pe lângă plopii fără soț, Revedere*, *La mijloc de codru*, *Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie, Somnoroase păsărele*. . Un fragment reprezentativ din *Scrisoarea III* a fos pus în scenă. De asemenea au fost interpretate la chitară atât individual cât și de grupul clasei a IV-a C piese precum: *De-aș avea*, *Alei mică, alei dragă*, *Dorința*, *Unda spumă*, *Sara pe deal* și *Luceafărul*, piese compoziții proprii ale elevilor cu care au participat și la festivalul de folk din vara precedentă de la Ipotești.

Pliante deosebit de sugestive au fost confecţionate de elevii clasei a III-a A, conduşi de înv. Bucur Gabriela, care s-au alăturat activităţilor printr-o serie de poezii si cântece sub forma unei şezători literare. Activităţile din cadrul proiectului le-am aliniat momentului de începere a Festivalului Naţional de Poezie şi Proză ,,Mihai Eminescu", de la Botoşani 15 ianuarie-15 iunie 2015, iniţiat de Asociaţia Judeţeană a profesorilor de Limba si Literatura Română alături de Centrul de Studii Eminesciene Ipoteşti . Copiii au fost foarte entuziasmaţi si sunt convinsă că atât cei implicaţi direct cât şi spectatorii au reţinut numeroase informaţii preţioase referitoare la Mihai Eminescu. Argumentul a fost: 15 ianuarie este o zi în care sufletul fiecărui român tresare, luminat fiind de raza de lumină a Luceafărului. Este ziua în care,în anul 1850 s-a născut Mihai Eminescu, cel mai mare poet al neamului românesc.

Prin acest proiect ne-am propus să răspundem nevoii de cunoaştere a operei eminesciene dar şi să insuflăm elevilor noştri dragostea faţă de literatură. Prin activităţile desfăşurate urmărim sensibilizarea sufletului copiilor, scoaterea la iveală a tot ce este mai fr umos şi mai pur în el: dragostea faţă de tot ce îi înconjoară, dragostea privită prin ochii copiilor. De asemenea avem în vedere dezvoltarea spiritului creator folosind diferite metode şi tehnici cu rol stimulator.

SCOP :

- Dezvoltarea expresivităţii prin recitarea şi interpretarea melodică a poeziilor eminesciene;
- Stimularea creativitaţii prin transpunerea în desen a operei eminesciene;
- Dezvoltarea sentimentelor de dragoste şi preţuire pentru valorile naţionale;

OBIECTIVE:

- Să cunoască principalele date biografice ale poetului;

- Să cunoască activitatea literară a poetului naţional;
- Să cânte şi să recite expresiv poezii eminesciene;
- Să oglindească versurile marelui poet în creaţii plastice.

Resurse umane : elevi, părinţi, profesori

Resurse materiale :volume de versuri, ilustraţii, reviste, instrumente muzicale, recuzită, aparat foto, computer, CD-uri cu power point, diplome, ecusoane, portofolii ale elevilor.

Evaluarea proiectului :

*expoziţii cu portofolii şi lucrări plastice inspirate din opera poetului;

* acordarea de diplome tuturor elevilor participanti;

* realizarea unui album pps. cu aspecte din derularea proiectului "Sara pe deal";

* popularizarea activităţii pe site-ul şcolii şi pe www.didactic.ro.

Programl activităţilor

Nr crt	Activitatea	Loc desf	Termen	Responsa-bil
1.	LUCEAFĂRUL POEZIEI ROMÂNEŞTI – EMINESCU * Prezentarea unui material pps cu date despre viaţa şi opera marelui poet * Selectarea informaţiilor importante cu privire la biografia şi activitatea lui literară;	Sala de clasă şi Biblio-teca şcolii	8-9 ian 2015	Înv. Morar Claudia-Aurora
2.	DOR DE EMINESCU... * Audierea unor poezii pe fond muzical şi a unor cântece pe versurile marelui poet	Sala de clasă	12 ian 2015	Înv. Morar Claudia-Aurora
3.	SĂ NE AMINTIM MEREU DE EMINESCU! * Expoziţie de carte cu principalele opere ale scriitorului * Recitarea unor poezii	Sala de clasă	13 ian 2015	Înv. Morar Claudia-Aurora
4.	MIHAI EMINESCU PRIN OCHII COPIILOR * Realizarea unor compoziţii plastice care să oglindească opera lui Mihai Eminescu	Sala de clasă	14 ian 2015	Înv. Morar Claudia-Aurora
5.	MIHAI EMINESCU PREZENT PRIN CÂNTECELE ŞI VERSURILE NOASTRE	Sala festivă	15 ian. 2015	Înv. Morar Claudia-

	* Recitarea unor poezii pe fond muzical şi a unor cântece pe versurile marelui poet, dramatizarea unor opere literare ale marelui poet. Prezentarea acestui medalion literar-muzical în cadrul comisiei metodice a învăţătorilor.			Aurora Învăţători din comisia metodică a claselor pregatitoare şi a IV-a

Bibliografie:

- Bruner, J.S, Procesul educaţiei intelectuale, Ed. Ştiinţifică, Bucureşti, 1970
- Cernea, Maria, Contribuţia activităţilor extracurriculare la optimizarea procesului de învăţământ, în " Învăţământul primar" nr. 1 / 2000, Ed. Discipol, Bucureşti;
- Crăciunescu, Nedelea, Forme de activităţi extracurriculare desfăşurate cu elevii ciclului primar, în "Învăţământul primar" nr. 2, 3 / 2000, Ed. Discipol, Bucureşti;
- Ionescu, M., Chiş, V., Mijloace de învăţământ şi integrarea acestora în activităţile de instruire şi autoinstruire, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001, pg.162;

EXPERIENŢE PERSONALE

În lumea celor nepoliticoși, jucăuși, frumoși

Prof. Cătălina Cocan

A. În lumea celor nepoliticoşi

De multe ori, m-am întrebat de ce am ales să lucrez cu copiii.

Undeva, în depărtările uitate ale copilăriei mele, trebuie să fi auzit vreodată vocea unui om mare care povestea despre alți oameni mari, suspinându-şi durerea părăsirii de prieteni sau vreun foileton cu "Mi-a spus…şi i-am răspuns...şi m-a privit....şi s-a încruntat...". O lectură obligatorie a copilăriei petrecute printre adulți, care elucida multiplele înțelesuri ale unui gest sau variatele grile de lectură ale unei simple afirmații sau negații. O lume de măşti, în care un zâmbet putea echivala cu o amenințare...

Sau poate nu a fost nimic din toate acestea. Poate a fost doar o alegere făcută atât de demult încât nu îi mai pot dibui culcușul moale în care a făcut ochi.

Copiii sunt nepoliticoşi, confortabil de nepoliticoşi. Le iubesc atât zâmbetul, cât şi încruntările, franchețea unei relaționări mereu proaspete cu celălalt, marcate de uitarea imediată a răului.

B. În lumea celor jucăuşi

Am ales să intru în castelul copilăriei prin jocuri şi jucării, cu intenția declarată de a fi acceptată ca o prietenă ceva mai mare a locuitorilor de drept.

Marionete de deget sau de mână, penare – mai mici sau mai mari- în formă de adidas, păpușele haioase, cleme colorate, agrafe de birou cu cap de animăluț, șorțul multicolor în care încap cu ușurință creta colorată sau pixurile de corectat caiete…De îndată ce începe anul școlar, îmi aranjez jucăriile şi simt că, cel puțin pentru o vreme, vacanța mea poate să se prelungească prin bucuria pe care o dau celor mititei cu care lucrez.

Jocul,miracolul universului celor mici, se hrănește din lumea lui "Cum ar fi dacă...?"; astfel, coarda nu mai este o jucărie pentru ritmat săriturile, ci un dublu microfon (pentru lectura unor texte din manualele noastre); cariocile tip friction așază o față zâmbitoare pe mânuța unui copilaş cuminte şi atent (însă o pot şterge de îndată ce micul prinț îşi pierde interesul, deranjându-şi colegii); rățuștele-clemă colorate, purtate pe o banderolă triplă pe încheietura lui *teacher* joacă rolul unui semafor (roşu – moment de atenție fără întrebări; galben –momentul întrebărilor; verde – moment de grație: cântecel, joc recreativ).

C. În lumea celor frumoși

Intrasem în clasa I pentru prima dată în acest an școlar. Îmi scosesem minunățiile din geanta profesorului-jucăuș și le etalam micilor mei prieteni care zâmbeau, încă neîncrezători.

Ei bine, nu chiar toți îmi zâmbeau. De dedesubtul unei băncuțe mă fixau niște ochișori superbi, dar neiertători, aruncîndu-și săgețile pe sub bretonul răsfirat care dădea să le invadeze spațiul personal.

Viață. Cu zâmbet sau încruntare. Niciun menajament: copilul din fața mea încă nu învățase ascunderea sentimentelor într-o politețe de circumstanță.

Într-un târziu, am aflat și motivul ascunderii lângă picioruşele altora. Mi-a fost spus direct, cu sprâncenele ridicate și cu o voce care nu încerca să îndulcească spusele prin modulații blânde: "Nu-mi place de tine!"

……

Trei luni mai târziu, pe un coridor al aceleiași școli, două brațe slăbuțe mă strâng tare. Mângâi puiuțul cu părul castaniu și, într-o doară, întreb: "Acum nu te mai ascunzi sub băncuță?" Niciun cuvânt, doar un zâmbet știrb și o clătinare poznașă a capului.

Nici că aș fi avut nevoie de mai mult.

Lecția de engleză

Prof. Călina Pop, Prof. Gabriela Bucur

Oricine renunță să învețe este bătrân, chiar dacă are 20 sau 80 de ani.

Oricine continuă să învețe rămâne tânăr.

Cel mai important lucru în viață este să-ți păstrezi propria minte tânără.(Henry Ford)

În tumultul cotidian, în vuietul timpului care se prăvale peste noi în cascadă, în goana după false comori, pierdem sensul simplu, direct și clar al faptului de a fi.

Toate comorile adevărate sunt ascunse într-un spațiu magic- *Tu*. A deveni conștient de tine, cel care ești cu adevărat, a te cunoaște, a-ți alege dintre toate drumurile ce ți se deschid în față, drumul tău, sunt pași către ființa ta, care așteaptă să fie parcurși. Este cel mai lung drum, dar și cel mai frumos.

Stăm prea cuminți în banca din colțul stâng al vieții, așteptând să sune un clopoțel salvator, de undeva, de departe. Uităm că bucuria este în clipa de acum, în locul de aici, în omul de lângă.

Înțelepciune
Floarea minții rodind acum,
Pe ram de gânduri.
(Haiku)

Reflectând la acestea, ne dăm seama că ne putem simți extraordinar de bine, chiar și într-o sală de clasă, în bănci, alături de colegii noștri, profesori, în contexte neașteptate, în roluri diferite (cum ar fi, de exemplu, o lecție de engleză). Dincolo de necesitatea învățării unei limbi străine, de efortul pe care îl faci în acest sens (vocabular, gramatică, conversație, fonetică), ajungi la ceva mult mai profund: ajungi să îl cunoști pe celălalt și, prin acesta, pe tine însuți. Pare paradoxal, dar, prin intermediul unei limbi străine, am ajuns să ne cunoaștem mai bine, să ne privim dintr-o altă perspectivă, să ne apropiem mai mult, să râdem mai des. A început să ne placă să punem întrebări, să răspundem, să ne imaginăm, să lucrăm împreună. Nu ne mai gândim la vârstă, la oboseală. Profesorii au devenit elevi, bucurându-se de o atmosferă plăcută, relaxantă, departe de stresul cotidian. Având fiecare specialități diferite, conferim valențe multiple unei banale lecții, îmbogățind paleta de culori a activităților desfășurate. Pasiuni diferite, experiențe variate, aptitudini speciale, toate aduc un farmec aparte tematicii abordate.

Scopul principal al lecției este îmbogățirea vocabularului activ, oferind exemple de engleză contemporană vorbită: formulări simple, funcționale, folosite în vorbirea curentă de către vorbitorii nativi. . Modelele oferite sunt caracterizate prin fraze, expresii tipice, formule conversaționale frecvent utilizate care trebuie învățate ca atare. Există un anumit grad

de repetiție a expresiilor cheie, precum și o anumită ordine crescătoare a dificultății. Se urmărește dezvoltarea deprinderilor corecte de folosire a limbii, apelând la toate cele patru deprinderi de bază în însușirea unei limbi: ascultare, vorbire, scris, citit.

Scopul principal al lecției este îmbogățirea vocabularului activ, oferind exemple de engleză contemporană vorbită: formulări simple, funcționale, folosite în vorbirea curentă de către vorbitorii nativi. Modelele oferite sunt caracterizate prin fraze, expresii tipice, formule conversaționale frecvent utilizate care trebuie învățate ca atare. Există un anumit grad de repetiție a expresiilor cheie, precum și o anumită ordine crescătoare a dificultății. Se urmărește dezvoltarea deprinderilor corecte de folosire a limbii, apelând la toate cele patru deprinderi de bază în însușirea unei limbi: ascultare, vorbire, scris, citit.

Iată câteva opinii ale colegilor implicați:

Prof. Gabriela Bucur:

”I have never thought that I will be able to speak in English about my likes and dislikes. It sounds different. I really enjoy doing that. Practice makes perfect. I understand how important practice is in speaking a foreign language, in a pleasant context. I am involved in a national folk festival. The organisers' aim is to make it international, so we really need English. ”

international, so we really need English. ”

Prof. Lucia Groza:

”It's difficult, but not impossible! Everything is possible if you really want it. I am proud of my progress and I want to go on, because I really need English in my varied activities. I am involved in an after school programme, so I come in contact with native speakers of English. ”

Prof. Viorica Cristolțan:

”It has always been my dream to speak English, but I have never had time for that. It's a great opportunity to do that now, (better later than never). I know that we are all busy, running on the fast lane all the time, but still, it's possible to stop sometimes and enjoy nice moments together with the people around us.”

Prof. Vasile Popa:

“I like music very much. The English lesson was an opportunity for me to sing English songs and to play the guitar (background music). Music is an international language. So, everything is easier when you listen to a song (vocabulary, grammar, conversation). It also helps me, because I sing in the church choir and we often have concerts. That implies being able to sing in different foreign languages.”

Prof. Eugenia Meciu:

“I like travelling, so I understand the importance of speaking a foreign language. There is a great deal of liberating pleasure to be had from being abroad in the world, continuously on the move. It is an endlessly shifting accumulation of experience. I could talk about my experience abroad, during the English lesson. We could share nice feelings, opinions and interesting information. My favourite foreign language is German. I can speak it very well. I hope I will be able to speak English well, too. ”

Prof. Ana Luca:

“My little daughter is very proud, because her mother goes to school in order to learn English. She often asks me when I arrive at home: *What did you learn at school today, mummy?* So, we start playing games, using English words. That makes her feel happy. We have had a great time together since I started learning English. It's more fun. ”

Prof. Niculina Șerb:

”I have got a little daughter, so I am very busy, but I could find some time to learn English. My husband knows English very well, so I want to be as good as he is. I enjoy talking with him in English whenever I have the opportunity of doing that. That helps him, too. Although we are tired when we arrive at home, we never give up speaking English.”

Prof. Călina Pop (The teacher):

”I am so happy to hear all that! We had a great time together. We forgot about our worries and concentrated on pleasant topics. We succeeded in bringing out the hidden child inside, deep down. It’s worth doing that. Life is beautiful, because it is full of surprises and you can never know what it has in store for you. Memory, not the notebook, holds the key.

Another play, romantic way,
Another song and people strong,
Another world,
It’s secret, but it’s magic. (Rosemary Conley, *Positive Living)*

Astfel, Proiectul Erasmus+ ”Discovering Europe” (care prevede cunoașterea limbii engleze de către cadrele didactice) ne-a oferit șansa de a rezona mai profund unul cu celălalt, în contexte diferite, de a înțelege mai bine că timpul ce ne-a fost dăruit are un conținut esențial, că putem face din drumul pe care-l parcurgem ceva valabil și care să rămână, că viața cotidiană este prețioasă. Ea reprezintă oamenii din jurul nostru cu care intrăm în contact, cu care râdem, plângem, urcăm și coborâm. Este ceea ce se întâmplă în fiecare zi: uniformitate și diversitate, agitație, stres, dar și clipe frumoase, surprize plăcute.

Învățăm mereu unii de la alții. Nu întâmplător se spune „școala vieții”. În acest sens, sunt relevante cuvintele Maicii Gavrilia Georgiou: „Vorbesc cinci limbi. Prima este zâmbetul. Cea de a doua, lacrimile. A treia, atingerea. A patra, rugăciunea. A cincea, dragostea. Cu aceste cinci limbi poți călători în întreaga lume și toată lumea este a ta.”

Așadar, ne putem redesena viața în fiecare clipă, în ritmul și în nuanța cu care rezonează coarda sufletului fiecăruia dintre noi. Andante, allegro, dar și adagio, lentissimo. Ideea este să interpretăm cu seninătate fiecare bucată muzicală a vieții, gândindu-ne mereu la întreg, la totalitate. Să nu uităm că pe lângă fragmentele noastre muzicale, există întotdeauna și repertoriul complet.

La Cluj în Ardeal

Prof. Liana Opriș

Am avut întâlnirea de treizeci de ani de la terminarea liceului. Flori, mirări, îmbrăţişări, ochi înceţoşaţi, pupături-între noi, apoi cu dragii noştrii profesori, doamne şi domni aşa cum erau cândva, şi tot aşa au rămas, bine că i-am mai găsit. După ora de dirigenţie,- două de fapt, dar parcă a ţinut doar câteva minute- hai la poveşti şi mai şi despre amintiri,…la restaurant bineînţeles.

Când vine vorba şi le spun despre cântecele pentru copii la care tot lucrez, se apropie Ovidiu Jiman, fost coleg de clasă, era dintre cei care, veniţi din alte localităţi, stăteau pe vremea aceea la internat.

Faţă de ei, noi, copiii din Cluj, aveam un soi de prietenie ocrotitoare- fără să ne fi înţeles între noi la asta- ne gândeam că nu le este uşor, atâta timp, atâţia ani, fără părinţi lângă ei. Astăzi Ovidiu cântă în orchestra filarmonicii din Timişoara, la contrabas. Şi intră-n vorbă şi Ovidiu: "-Am compus şi eu o singură melodie, nu ţi-o trebuie?" "-Las' că mai vedem", zic eu!, şi-au mai trecut câţiva ani.

Până la urmă n-am scăpat, mi-a adus melodia scrisă, o cânt, mie îmi place, dar zic: "-Nu cred că e pentru copii, mă duce cu gândul la ceva vechi, de demult, ce text în genul ăsta să fac?".

Se gândeşte Ovidiu, se tot gândeşte…şi zice: "Fă ceva despre Cluj, că mi-e dor de el!", "Bine Ovidiu, dacă tu zici!",- din nou acea prietenie ocrotitoare din copilărie m-a determinat să-i fac şi lui o bucurie. Aşa că am lucrat textul, orchestraţia şi le-am înregistrat în studio cu grupul "Rondo" al şcolii "Al. Vaida-Voevod". M-am bucurat că şi fetele din grup (Dornea Mihaela, Iova Anamaria, Felecan Andreea, Mureşan Corina, Sabău Diana) au cântat cu plăcere.

I-am făcut un mic film şi l-am pus pe site-ul festivalului de folk al şcolii noastre: *Folk festival-Cluj*, este pe Facebook, şi oamenii îl ascultă. Ovidiu e bucuros-nevoie mare-şi eu mă bucur, şi sperăm să se bucure şi toţi cei care ascultă cântecul: *La Cluj în Ardeal.*

LA CLUJ ÎN ARDEAL

I. O vale de stele priveşti de pe deal
Când vii către noapte la Cluj în Ardeal
O şoaptă de veghe din vechi povestiri
Adie spre tine plutind amintiri.

Refren: Te-nvăluie viaţa bătrânei cetăţi
Ce renaşte în cântec de fii şi nepoţi
Te-ncearcă parfum de trecut milenar
Rătăcind fără ţintă la Cluj în Ardeal

II. Și pasul te poartă pe urme de dor
Ce lasă pecetea cu freamătul lor
Poeții le cântă cu vers ireal
În toamna de basm povestit iar şi iar!

Simularea Comitetului Drepturilor Omului a Națiunilor Unite la Colegiul Național „George Bariţiu" din Cluj-Napoca - o activitate de succes -

Prof. consilier şcolar, psiholog Ramona Răducan

Colegiul Naţional „George Bariţiu", Cluj-Napoca

În luna aprilie a acestui an școlar, pe parcursul Săptămânii *Școala Altfel,* la Colegiul Național *George Briţiu* din Cluj-Napoca s-a desfăşurat o activitate așteptată cu nerăbdare de elevii de liceu, care a presupus *Simularea unui comitet al Naţiunilor Unite – Comitetul Drepturilor Omului* având tema: *„Xenofobie şi libera exprimare într-o societate multiculturală". Ea a* făcut parte dintr-un Proiect academic mai amplu: *CNHMUN (Cluj Napoca Highschool Model United Nations,* propus de *Asociaţia Tinerilor ONU din Romania, Filiala Cluj* a se desfăşura pe parcursul mai multor sesiuni în perioada anilor şcolari 2015-2016, 2016-2017, sub coordonarea locală a prof. cons. CJRAE psiholog Ramona Răducan.

La această activitate au participat peste 40 de elevi de liceu din clasele IX-XII şi peste 15 profesori ai colegiului cu scop de dezbatere, în sesiuni multiple, a problemelor specifice diferitelor ţări în legătură cu tema multiculturalismului, toleranţei religioase şi xenofobiei, considerându-se particularităţile socio-culturale şi contextuale specifice, valorile şi reperele culturale, etnografice, morale, religioase, esenţiale pentru diferite populaţii, cu respectarea şi prezervarea particularităţilor identitare valorice, de patrimoniu material şi imaterial specifice acestora

Obiectivele activităţii se subscriu obiectivelor majore ale *Proiectului CNHMUN -Cluj Napoca Highschool Model United Nations* în asamblul său, vizând în principal următoarele :

- *Implicarea elevilor de liceu în cadre de învăţare nonformală, cu mare validitate ecologică, considerând paradigma*
- *învăţării experienţiale, prin metoda jocului de rol.*
- *Familiarizarea elevilor cu specificul activităţii forurilor politice internaţionale cu rol decizional, în acest caz cu cea a Parlamentului ONU /UN, pentru înţelegerea mecanismului complex al identificării problemelor şi al intervenţiei prin negociere şi cooperare diplomatică, în scop constructiv, reciproc avantajos, la nivel global.*
- *Învăţarea elevilor, prin joc, cu regulile unei dezbateri asertive, civilizate, construtive, care să considere diferenţele ca surse de creativitate şi de elaborare a unor soluţii inedite pentru convieţuirea civică, prin exersarea tehnicilor argumentative şi de negociere.*
- *Optimizarea competenţelor de cooperare, lucru în echipă, empatie, de relaţionare asertivă şi de intervenţie responsabilă în spaţiul civic.*
- *Dezvoltarea creativităţii aplicate social, a spiritului critic, analitic, de angajare activă în procese rezolutive complexe, care să presupună iniţiativă, inovaţie, asumarea răspunderii şi curaj pentru iniţierea unor schimbări constructive la nivel social.*

Descrierea activității

MUN: Model United Nations – este este un tip de *joc de rol* care presupune *implicarea într-o dezbatere academică multiculturală* focalizată pe dezvoltarea unor abilităţi de empatie, cooperare şi negociere, care să permită găsirea unor soluţii acceptabile la probleme specifice unor comunităţi planetare cu profile socio-culturale foarte diferite.

Participarea elevilor a fost benevolă, pe criteriul interesului exprimat. Abilităţile oratorice, de negociere, inteligenţă socio-emoţională, abilităţi de cooperare, lucru în grup dar şi spiritul critic, creativitatea sponană cu rol adaptativ – rezolutiv, spiritul civic foarte dezvoltat, au fost atribute caracteristice elevilor care au ales implicarea în acest gen de activitate complexă de dezbatere pe teme foarte provocatoare pentru nivelul de vâstă şi de cunoştinţe al acestora. În unele perioade ale sesiunii, temele au fost dezbătute în *limba engleză*, ceea ce a presupus competenţe lingvistice şi de performanţă intelectuală superioare.

Activitatea descrisă este, prin urmare, construită ca un segment al unui *proces de învăţare de tip experienţial,* în care elevii să dobândească competenţe adaptative şi de implicare civică responsabilă într-un cadru foarte apropiat ca validitate ecologică de situaţiile reale de desfăşurarea a unor asemenea evenimente şi activităţi decizionale.

Activităţile de training premergătoare au pregătit copiii privind modalităţile de informare şi familiarizare cu specificul diferitelor culturi, respectiv cu limbajul diplomatic potrivit în asemenea cadre internaţionale de dezbatere şi negociere, incluzând transpunerea discursului în limba engleză.

Procedural, ulterior sesiunilor de informăre şi training, copiii au tras la sorţi numele ţărilor pe care urma să le reprezinte în cadrul sesiunilor dedezbatere ONU şi au avut la dispoziţie două săptămâni pentru a se informa din surse date sau la alegere care sunt cele mai acute /stringente probleme privind drepturile omului cu referire la xenofobie şi libera exprimare în ţara reprezentată, respectiv pentru a-şi formula adecvat poziţia şi pledoaria în sesiunea de dezbatere ONU simultă. *Regulile de procedură* au specificat anumite constrângeri formale tipice Parlamentului ONU: limbajul, reprezentarea, codul vestimentar, rolurile, tratamentul diplomatic, specificul sesiunilor, cvorumul, alte aspecte procedurale, agenda, ordinea intrarii în dezbatere, proceduri de amendare, toate descrise pe larg în documente primite în prealabil de elevi cum sunt *Ghidul pentru participanţii CNHMUN* şi *Rules of procedures Aplicable to the Commitees of United Nations*.

Activităţile au presupus atât sesiuni de lucru în plen cât şi în grup restrâns, dar şi pauze în care s-a încercat simularea unor negocieri informale, diplomatice, cu jocuri de rol care au făcut deliciul participanţilor. La sfârşitul activităţii, elevii şi profesorii participanţi au primit *Certificate* specifice, create pe format internaţional, care au răsplătit formal efortul implicării creative în dezbaterea propusă şi s-au discutat corolarele activităţilor următoare de dezbatere.

Descrierea rezultatelor obţinute

Activitatea de *Simularea unui comitet al Naţiunilor Unite* a fost concepută şi realizată în *paradigma învăţării de tip experienţial*, prin crearea unor medii cât mai similare cu cele reale, în care copiii să experimenteze prin *joc de rol* un tip de *învăţare cognitivă* şi *socio-emoţională* despre strategiile cele mai eficiente de identificare a problemelor comunitare şi de rezolvare diplomatică a lor prin cooperare şi negociere, într-un limbaj adecvat psihologic şi constructiv civic. Jocul a solicitat maximal *dezvoltarea competenţelor* lingvistice, de creativtate adaptativă spontană, de analiză critică, de soluţionare adecvată a unor conflicte / probleme comunitare, de empatie şi exersare a abilităţilor socio-emoţionale, de reacţie şi intervenţie adecvată în timp util, respectându-se constrângerea circumstanţială a limbajului diplomatic şi procedurilor tipice care susţin activităţile decizionale la nivelul parlamentului ONU. Procesul de învăţarea a fost evident de la activităţile de training şi de simulare anterioare, manifest prin progrese în conduita lingvistică şi cognitivă specifică paradigmei abordării diplomatice, la nivel atitudinal, în modalităţile tot mai complexe şi creative de rezolvare a problemelor, respectiv în originalitatea soluţiilor propuse.

Implicaţii

Activitatea de *Simularea unui comitet al Naţiunilor Unite – Comitetul Drepturilor Omului* având tema: *„Xenofobie şi libera exprimare intr-o societate multiculturală”* este *un model de bune practici,* care propune elevilor de liceu o abordare atipică a procesului de explorare şi învăţare, înalt adaptat cerinţelor şi provocărilor societăţii multiculturale globale, în care urmează să se integreze.

Procesul de *învăţare experienţială* propus este valoros atât printr-o abordare psiho-pedagogică cu mare validitate ecologică, util pentru o dezvoltare durabilă la tineri a unor competenţe sociale şi civice, dar şi prin tema provocatoare şi foarte actuală în societatea multiculturală contemporană globalizată ai căror exponenţi activi sunt.

Dezbatere şi *argumentarea* ca *strategii de relaţionare şi comunicare asertivă* într-o societate care promovează valorile constructive ale respectului şi integrării diversităţii, este o metodă rar folosită în curricula tradiţională, necesitând, de regulă, cadre nonformale cu un profil specific şi un timp mult mai generos pentru sesiunile de învăţare.
Prin urmare, acest tip de activitate, ca secvenţă a unui proces gândit să construiască competenţe durabile şi relevane în dezvoltarea personală şi socială a elevilor, crează cadrul propice pentru experienţierea prin joc de rol a unui model dezirabil de comunicare civică.

Succesul acestei activități crează premiza continuării proiectului în Colegiul Național *George Barițiu* și în anii viitori, dorit a se extinde la nivel interşcolar municipal.

Fotografii din timpul *Activității de Simulare a parlamentului ONU:* Studenţii *UN Youth Romania* coordonând elevi ai Colegiului Național *George Barițiu* din Cluj-Napoca, aprilie 2016

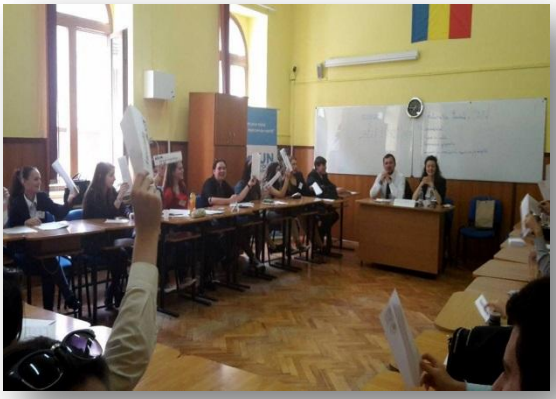

Joaca de-a știința

Prof. Rodica Iordănescu, Prof. Maria Țârău,
Prof. Lucreția Nimăt, Prof. Domnica Pop

Motto:

‘‘Mi s-a spus și am uitat,
Am văzut și am înțeles,
Am făcut și am învățat.” Confucius

Trăim într-o societate a cunoaşterii, ceea ce impune, obligă spre cunoşatere. Tocmai de aceea, obiectivul fundamental al procesului de învăţământ îl constituie formarea de tineri capabili să răspundă eficient provocărilor unei lumi globalizate, bazată pe tehnică şi tehnologie avansată. Globalizarea pare a favoriza dezvoltarea spiritului colectivist, în detrimentul personalităţii, a eu-lui, şi duce, de multe ori, la promovarea non-valorilor, prin atenuarea pragului dintre valoare şi non-valoare. Realitatea însă, trezeşte tânărul din reverie, el fiind pus în situaţia de a se descurca, de a se dezvolta într-o lume cu puternice state industrializate. În paralel cu această provocare, el trebuie să fie conştient de rolul său social şi civic, de a găsi soluţii la principale probleme, axate pe tendinţele orientării ştiinţelor în societate: problema energiei, a resurselor minerale, protecţia mediului înconjurător şi calitatea vieţii.
Deoarece statisticile din ultimii ani arată o diminuare a interesului elevilor, privind studiul matematicii, ştiinţelor şi tehnologiilor, catedra de științe din Școala Gimnazială “Alexandru Vaida-Voevod” a derulat proiectul “Joaca de-a știința”, cu care a participat la concursul “Împreună pentru școala viitorului”- Olpimpiadele Kaufland. Activitățile experimentale și de cercetare desfășurate în luna decembrie, au avut ca scop stimularea inițiativei și creativității elevilor. Abordarea interdisciplinară a temelor “Casa viitorului”, “Lumina”, “Fântâna ecologică”, a permis aplicarea unor modele socio-constructiviste și interactive de învățare, care crează premisele formării unei imagini unitare asupra realității.

Activitățile au demarat cu prezentarea a două machete, distinse cu premiul I la festivalul “Fii o săptămână profesor de științe”: macheta funcțională a “Casei viitorului”, în care iluminatul este asigurat de panouri fotovoltaice, executată de un grup de elevi din clasa a VII, condus de d-na profesoară Nimăt Lucreția și “Fântâna ecologică”, realizată de elevi din clasa a VII-a, coordonați de d-na profesoară Pop Domnica. Machetele au avut ca suporturi explicative panouri, prezentări Power Point și explicații ale elevilor implicați în realizarea lor. Astfel, fântâna funcționează cu energie solară, panourile convertesc energia luminii în energie electrică și astfel pun în funcțiune pompa care face circuitul apei. Casa ecologică a fost construită din lemn, acoperiș de trestie cu două panouri solare care produc energia electrică necesară. Sesiunea de comunicări a continuat cu prezentarea, de către elevii din clasele a VIII-a, îndrumați de d-na profesoară Iordănescu Rodica, a unor noutăți în domeniul nanotehnologiilor.

A urmat apoi un concurs de științe pe tema “2015-Anul Internațional al luminii”, la care au participat 6 grupe eterogene formate din câte 3 elevi din clasele VI, VII, VIII. Întrebările slectate vizau spiritul de observație, perspicacitatea, imaginația și creativitatea concurenților, precum și cunoștințe din domeniul științelor (matematică , fizică, chimie și biologie).

Partea a treia a activității a evidențiat abilitățile practice, inventivitatea, originalitatea elevilor din clasele VII-VIII în realizarea unor experimente demonstrative. Scopul acestui modul a fost realizarea unei punţi între teorie şi practică, dezvoltarea capacităţii de cunoaştere prin investigaţii experimentale, dobândirea unor cunoştinţe de lungă durată şi stimularea interesului pentru instruirea permanentă, dezvoltarea competenţelor necesare pentru a face faţă provocărilor vieţii şi cerinţelor noii societăţi moderne. Astfel, elevi coordonați de d-na profesoară Iordănescu Rodica au

realizat pile galvanice, folosind soluțiile ionice existente în sucurile diferitelor fructe și legume: cartofi, citrice. De asemenea, ei au demonstrat descompunerea bicarbonatului în mediu acid, și producerea anhidridei carbonice pentru a umfla diferite tipuri de baloane. Rezultatele unei teme de cercetare au fost diseminate de către o elevă din clasele terminale, care a prezentat procedura de obținere a unor indicatori din sfeclă și varză, precum și variațiile de culoare ale acestora în medii acide, bazice și neutere.

„Căsuța viitorului" și „Fântâna ecologică" pot exista doar într-un mediu nepoluat. Cunoașterea gazelor cu efect de seră și a proprietăților acestora este primul pas pentru demararea luptei împotriva poluării aerului. Plecând de la explorarea naturii și observațiile din viața cotidiană, elevii au simulat, prin experimente chimice, fenomene observate în natură. Astfel, ei :

• au reprodus o erupție vulcanică (o sursă naturală de poluare), folosind vulcani în miniatură, construiți din diferite materiale, și bicarbonat de sodiu cu oțet, pentru obținerea gazului poluant CO_2; (vulcanul chimic)

• au obținut oxigen printr-un experimentul distractiv, folosind ca materii prime perhidrol, KI, detergent de vase, și bazându-se pe observația cotidiană privind utilizarea apei oxigenate ca decolorant, datorită degajării O_2 la descompunere ; (pasta de dinți a elefantului)

Pentru a lupta împotriva poluării aerului, elevii au obținut unul din gazele cu efect de seră, CO_2 și au realizat activități experimentale distractive, de identificare a unor proprietăți ale acestui gaz , prezent în atmosferă:

- sublimarea gheții carbonice;
- obținerea stingătoarelor- baloane umplute cu CO_2

Experimentele au fost pregătite și prezentare de elevi din clasa a VII-a A, coordonați de d-na profesoară Țîrău Maria.

Majoritatea activitatilor propuse, au fost rodul consultarilor cu elevii, sau au fost chiar propuneri ale acestora.

- Astfel, copiii au fost foarte interesaţi de temele propuse, cea a găsirii energiilor alternative şi realizării unor modele care să producă aceste forme de energie, precum și tema fântânii ecologice;
- Copiii au venit cu propuneri inedite, în ceea ce privşte ameliorarea funcţională a modelelor (ex: găsirea soluţiei pentru fixarea panourilor fotovoltaice, amplasarea pompei pentru circuitul apei în fântână);
- Pentru crearea panourilor tematice, elevii au dat dovadă de multă creativitate, originalitate şi implicare în rezolvarea sarcinilor de lucru;
- Elevii au participat cu entuziasm la activiţăti de popularizare a machetelor viitorului: participarea la concursului "Fii o săptămână profesor de științe";
- Elevii şi-au folosit competenţele lingvistice şi cele digitale, pentru dcumentare şi pentru realizarea unor produse (panouri, prezentări Power Point, fişe de lucru);
- Activităţile practice, determinările experimentale, urmate de dezbateri, au relevat faptul ca elevii stapanesc deopotrivă, multe cunoştinţe teoretice şi abilităţi practice în acest domeniu, dar şi un interes deosebit pentru autoinstruire;
- Elevii au conştientizat faptul că, generația actuală trebuie să fie una responsabilă, grija față de mediu fiind o prioritate menită să asigure menținerea echilibrelor naturale, a ecosistemelor și a calității mediului în care trăim;

- Este de remarcat şi buna colaborare cu părinţii, care au înţeles să sprijine activităţile realizate. Ei au înţeles interesul copiilor pentru ştiinţe, dorinţa acestora de a-şi lărgi şi aprofunda cunoştinţele în acest domeniu, înţelegând astfel rolul deosebit pe care domeniul MaST îl joacă în rezolvarea problematicii lumii contemporane.

În perioada de documentare şi informare, dar şi din unele activităţi la care au luat parte, elevii **au dobândit cunoştinţe noi**, legate de situaţia resurselor minerale naturale, dar şi de problemele energetice ale Planetei. Ei au inteles gravitatea situaţiei în care se găseşte azi planeta, au înţeles că o atitudine pasivă, nepăsătoare, va accentua rapid situaţia de criză mondială. Prin implicarea în activităţile de creare a unor producători de energie (panourile foto-voltaice, pilele electrice), elevii constientizează că, deşi energia este prezentă peste tot în jurul nostru, producerea, stocarea şi distribuirea ei sunt uneori greu de realizat. Activităţile desfăşurate în cadrul proiectului le-a facilitat dezvoltarea abilităţilor de muncă practică, (realizarea unor căsuţe din lemn, montarea celulelor fotovoltaice, construirea fântânii), a permis formarea unor deprinderi elementare aplicative. În toate activitatile desfăşurate, elevilor li s-a respectat dreptul la opinie, au putut să facă propuneri constructive şi bine argumentate (părerea mea contează!)

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

„Vechi” principii și metode de predare a geografiei

Prof. Alexandru Nicoară

Înainte de a decide subiectul acestui articol, am trecut rapid în revistă succese moderne ale pedagogiei ultimilor ani, gândul hoinărindu-mi în viteză de la Mâna oarbă la Dezbaterea Karl-Popper, de la SINELG la RAFT, de la Tehnica Phillips 6x6 la Tehnica 6-3-5 sau de la Lanțul ideilor la Copacul ideilor, nume care inspiră respect și numai prin aura de mister creată de puterea de născocire a omului. Printre zecile, dacă nu sutele de tehnici mai noi de predare a geografiei, mă întrebam cu ce nou aș putea interveni și deja preconizam o metodă desprinsă din lumea anglo-saxonă, atât de nouă încât puțini ar fi auzit de ea și povestea ar fi avut un final fericit garantat. Dar nu, nu aceasta este calea de urmat. Cel mai probabil noua metodă ar fi fost o mică variație a uneia deja cunoscute. Nu așa se întâmplă de obicei?

Întâmplarea face că tocmai citeam o carte. Se numește ,,Principii și metode de predare a geografiei”, scrisă de Frederick L. Holtz, șef al departamentului de geografie și științe ale naturii din cadrul Centrului de Perfecționare a Profesorilor din Brooklyn, New York. A fost editată în 1917, anul viitor are centenarul, iar copia pe care am citit-o este varianta scanată a unui exemplar din biblioteca universității California, Los Angeles. Este o carte frumoasă nu doar prin ceea ce transmite, ci frumoasă la propriu (păcat că formatul electronic te privează de plăcerea de a o răsfoi): pagini ușor îngălbenite în care textul este excepțional aranjat, desene bine alese fără lipsuri sau abuzuri, limbaj concis și precis dar fără a pierde din farmec, structurare logică, iar pe ultimele pagini, ca o încununare a acestei munci, ștampile ce acoperă semnăturile cititorilor ce parcă și-ar fi transmis ca într-o ștafetă cartea din mână în mână.

Nu am pretenția de a prezenta întreaga lucrare, are 394 de pagini și cred că cel care lecturează aceste rânduri și-a dat seama deja că articolul se vrea mai mult o apologie a ,,vechilor” principii și metode de predare a geografiei. De ce ghilimele pentru atribut? Pur și simplu pentru că aveam în permanență sentimentul că citesc o lucrare din zilele noastre, doar că mult mai bine scrisă. O preocupare permanentă pentru implicarea elevului în activitate, pentru aplicații pe teren și urmărirea obiectivelor. Poate că expresia ,,nimic nou sub soare” este mult mai adevărată decât pare.

Capitolul I se ocupă chiar de obiectivele generale ale geografiei, arătându-se valoarea practică și culturală a acestei descipline. Mai departe, autorul subliniază interesul copiilor pentru geografie, menționând importanța adaptării textului la vârsta căreia îi este destinat, aspect din păcate neglijat de ultimele manuale de la noi. Se face chiar și o prezentare, pentru fiecare nivel de clasă, a temelor geografice care se pretează a fi abordate.

Se argumentează solid necesitatea inițierii în geografie de la o vârstă cât mai fragedă printr-o instrucție prin observare și, foarte important, orală, care și pe scara evolutivă a societății omenești a precedat textul. Capitolul IV este numit *Cum să utilizezi textul*. Autorul legitimează necesitatea textului, explică o scurtă pedagogie pe acest subiect, dar prezintă și neajunsurile acestuia, atrăgând atenția asupra importanței profesorului sau mai bine formulat a profesoarei în valorificarea oricărui text. De ce această mică schimbare de formulare de la masculin la feminin? Suntem obișnuiți din textele cărților ca persoana care predă să fie întotdeauna un el, să nu uităm că și doamnele sunt directori sau președinți. Din prea multă familiarizare cu astfel de expresii am fost deranjat după primele pagini că profesorul Frederick L. Holtz nu avea decât varianta ,,she”. Dar, ,,supărarea” s-a transformat rapid în admirație pentru un gest cavaleresc, de modă veche, adresat unei profesii în care oricum majoritatea este feminină.

Următorul capitol începe cu un citat din marele geograf Carl Ritter, citat de acum aproape două secole, dar foarte actual: *,,În locul în care trăiește, copilul trebuie să se obișnuiască cu orientarea și să studieze regiunea în toate relațiile sale”*. Cu alte cuvinte geografia locală trebuie să fie deschizătoare de drum, dar stăm și ne întrebăm acum: Atunci când geografia locală se face doar între pereții săli de clasă, constrânși de zgărcenia zeului Cronos sau de

neajunsuri financiare, oare nu am schimbat într-un sens trist și ironic semnificația termenului „local”? Nu doar că geografiei locale i se acordă numeroase pagini într-o lucrare de o vechime considerabilă, dar ea chiar este divizată în lecții pe teren de geografie fizică, respectiv urbană. Dintr-o neglijare voită ca efect al evitării unei geografii umane impregnată de ideologia comunistă, noi chiar și în prezent considerăm doar geografia fizică ca adevărată geografie, lăsând parcă toate aspectele de geografie umană, în sensul larg al termenului, în care include și geografia economică și evident pe cea a populației și așezărilor umane, ca într-o speranță deșartă, să fie însușite de istorie, sociologie sau orice altă disciplină dispusă de a le prelua. Lucrarea noastră continuă cu atât de multe detalii legate de lecțiile pe teren, oferind toate demersurile pedagogice necesare, încât, fără mare efort, ar putea alcătui o lucrare de sine stătătoare.
Cu excepția Educației plastice nu cred că avem o disciplină mai vizuală decât geografia, motiv pentru care, foarte inspirat, autorul abordează imaginile, studiul acestora, desenele de pe tablă, accentuează importanța memoriei vizuale și chiar tratează diapozitivele, varianta primitivă a prezentărilor power-point. Nu neglijează nici stereoscopia, colecțiile adunate de către elevi și experimentele geografice.

În mod firesc, se continuă cu metode și principii de predare a geografiei fizice, cu o insitență specială, foarte binevenită, asupra modelării în geografie. Un capitol întreg, și nu unul dintre cele mai sumare, îi este dedicată geografiei matematice, continuându-se cu un subiect care mai mereu este subestimat, dar nu și în acest caz, relațiile cauzale geografice. Cu multă decență totuși, autorul avertizează asupra unui nedorit determinism geografic simplist „monocauzal” și necesitatea surprinderii toturor relațiilor implicate, care nu întotdeuna au efect sinergic. Se trece după cum se așteaptă și cititorul la geografie umană, în sensul restrâns al termenului de data aceasta, prezentându-se cu această ocazie și geografia descriptivă, cu exemple concrete ce se referă la Elveția și la Marea Britanie.

Autorul își găsește timp și spațiu, chiar dacă alocă subiectului un capitol scurt, de a argumenta importanța lecturii suplimentare și, așa cum îi șade bine unui geograf, așează în centrul lucrării piatra unghiulară a geografiei, harta, pe care nu doar o prezintă în varietatea sa. dar se apleacă și asupra înctocmirii hărților și asupra cartografiei în general.

În mod neașteptat, pentru a impresiona încă o dată cititorul, dacă mai era nevoie, lucrarea ne delectează cu un capitol despre toponime geografice. Își face intrarea apoi geografia economică, cu cazul concret al unei ferme și cel al exploatării lemnului și, normal, sunt cercetate și aspecte care țin de statistică. Foarte interesantă este prezentarea studiului tipologic în geografie.

Printr-o translație normală de la concret la abstract, autorul schimbă perspectiva spre una mai teoretică, spre principii și corelații, făcând inteligibilă, după o prezentare atât exhaustivă, evoluția cunoașterii geografice, a științei geografice și a pedagogiei sale.

Cu siguranță acest articol nu îl va satisface pe geograful avid de a învăța lucruri noi, care speră să găsească mai multă concretețe în aceste pagini, nu o alunecare pe suprafața apei, ci o adevărată cufundare în subiect. Dar aceste rânduri au avut doar intenția de a omagia trecutul și poate de a avertiza profesorul ce va veni, disperat de faptul că toată tehnologia din jur l-a abandonat, iar lecția nu mai poate fi ținută, să își amintească de profesorul sau mai bine profesoara, pentru a rămâne în spiritul acestei frumoase cărți, care poate doar cu bucată de cretă în mână știa câteva secrete pe care noi le-am uitat și ale căror prezentări simple, dar inspirate și pline de charismă, continuă să-i fascineze pe elevi.

Și, dacă regulile nescrise pretind măcar câteva titluri ca bibliografie, de data aceasta titlul va sta singur pentru a-i sublinia valoarea.

Bibliografie

Holtz L. Fredercik – *Principles and Methods of Teaching Geography, the Macmillan Company, New York, 1917.*

Model de bună practică în domeniul prevenirii și combaterii violenței în școală

Prof.Carmen Hațegan

CONSOLIDAREA PUNCTELOR FORTE ȘI A VIRTUȚILOR, REDUCEREA GÂNDIRII IRAȚIONALE LA COPII

1. Prezentare succintă a modelului de bună practică

”Consolidarea punctelor forte și a virtuților, reducerea gândirii iraționale la copii” este un proiect de activităţi psiho-educative la care au participat elevii din clasa a V-a A,clasa țintă, în perioada martie – iunie 2015. Proiectul a fost coordonat de către doamna psiholog Ligia Diana Avram, părinte al unui elev din clasa țintă, în colaborare cu doamna dirigintă a clasei, prof. Carmen Hațegan, doamna profesor Liliana Opriș și psihologul școlar, doamna profesor Dana Pupeză.

Pentru implementarea acestui proiect psiho-educațional la elevii de 11-12 ani din clasa a V-a A au fost parcurse, mai întâi, trei etape:

- Avizarea proiectului propus de către școală și de către ISJ Cluj;
- Alegerea unei alte clase a V-a, ca și clasă-martor (în cazul de față clasa a V-a C);
- Acceptul părinților elevilor la care urma să fie aplicat proiectul (atât pentru elevii din clasa țintă cât și pentru elevii din clasa martor).

Proiectul a debutat prin aplicarea de chestionare dirijate elevilor din cele două clase, cât și părinților acestora. Chestionarele au fost aplicate și la sfârșitul proiectului, pentru a urmări impactul acestuia asupra elevilor. Rezultatele obținute la nivelul clasei țintă au fost comparate cu cele obținute la nivelul clasei martor, la care nu a fost implementat proiectul.

În cadrul proiectului au fost realizate activităţi care au presupus implicarea directă a elevilor (ore de tip „dirigenţie”, activităţi de scurtă durată în care elevii prezintă situaţiile cu încărcătură emoţionale din ziua respectivă, însemnări în Jurnalul clasei ş.a.), a părinţilor („Ziua implicării familiei” din cadrul Săptămânii altfel ”Să știi mai multe, să fii mai bun”) și a profesorului diriginte.

1. Situatia/contextul care a determinat apariția modelului de bună practică

Creşterea copiilor virtuoşi ar trebui să reprezinte un scop important nu doar pentru părinţi şi profesori, ci pentru societatea de azi şi de mâine. Prin identificarea şi cultivarea punctelor forte şi virtuților la copii, putem contribui nu doar la construirea unei vieţi mai bune, ci şi la realizarea academică, implicarea în comportamente prosociale şi nu în ultimul rând, la scăderea incidenței problemelor comportamentale și implicit a violenței în școală și comunitate.

Consolidarea gândirii raționale la copii, se referă la a-i învăța pe copii modalități de auto-control comportamental şi emoțional, astfel încât să poată face față în mod adecvat la evenimentele din viața lor, indiferent de natura acestora.

Proiectul și-a propus să organizeze activități psiho-educative cu elevii clasei a V-a A, în vederea consolidării punctelor forte, virtuților, raționalității și a diminuării problemelor comportamentale și a cazurilor de violență în rândul acestora. Acest tip de proiect a dorit să fie o modalitate de a crește unitatea colectivului de elevi, de a se accepta reciproc și de a-și înțelege mai bine comportamentul.

2. Sarcininile/problemele/aspectele specifice pe care am dorit să le rezolvăm

Scopul desfăşurării acestui proiect a fost testarea eficienței unui program care este gândit să-i ajute în primul rând pe elevi să descopere calitățile care-i pot ajuta să devină mai înțelepți, deschiși spre studiu, curajoși, cu spirit de dreptate, recunoscători și buni și să le formeze niște abilități esențiale pentru viață – acelea de reglare emoțională și comportamentală. S-a dorit cultivarea recunoştinţei la elevi ca promotoare a relaţiilor pozitive, integrării sociale şi satisfacţiei faţă de şcoală; dezvoltarea capacităţii de realizarea a actelor de bunătate faţă de colegi, profesori, părinţi, membrii ai comunităţii; dezvoltarea abilităţilor de reglare emoţională în cazul emoţiilor disfuncţionale ca furia şi dezvoltarea capacităţii de rezolvare paşnică a conflictelor.

Nu în ultimul rând, părinții vor afla care sunt virtuțile copiilor lor și îi vor putea sprijini altfel în formarea lor academică, iar profesorii vor putea să se raporteze la elevi prin prisma a ceea ce au aceștia mai valoros, ceea ce va crește coeziunea profesor-elev și interesul pentru învățătură.

3. Acţiuni întreprinse

Proiectul s-a derulat în cadrul a opt ore de dirigenție la clasa a V-a A, fiecare oră având o temă dată, precum și în cadrul unei zile din Săptămâna altfel ”Să ştii mai multe, să fii mai bun”, zi pe care am numit-o ”Ziua implicării familiei”, când au participat, pe lângă elevi și părinți ai acestora. Temele pentru orele de dirigenție au fost următoarele:

„Semnătura punctelor forte” – Intervenție de psihologie pozitivă centrată pe utilizarea zilnică a punctelor forte și virtuților elevilor în moduri noi și creative.

- Elevii vor face un brainstorming al celor mai inedite modalități de utilizare a punctelor forte și virtuților, urmând să prezinte în fața clasei câteva dintre modurile în care au reușit până acum să-și dezvolte de exemplu curajul, dragostea pentru învățătură, autocontrolul, etc.
- ”Jocul virtuților și al slăbiciunilor” îi ajută pe copii să conștientizeze faptul că există numeroase aspecte personale pe care ei și le pot îmbunătăți prin exercițiu și perseverență.
- Elevii vor primi sarcina de a trece zilnic în jurnalul clasei modul în care s-au implicat în mod intenționat în activități noi menite să le întărească punctele forte și virtuțile, fiind monitorizați de doamna dirigintă.

„Trei lucruri pentru care suntem recunoscători” – Intervenție de psihologie pozitivă centrată pe alcătuirea zilnică de către elevi a unei liste care să cuprindă trei lucruri pentru care aceștia se simt recunoscători.

- Descoperirea de către elevi a beneficiilor pe care le aduce recunoştinţa la nivel psihic şi comportamental.
- Concurs – ”Și eu pot fi recunoscător”.
- Elevii vor primi ca sarcină scrierea zilnică în jurnalul clasei a trei lucruri pentru care se simt recunoscători, fiind monitorizați de doamna dirigintă.

”Cel mai bun sine posibil” – intervenție de psihologie pozitivă centrată pe stimularea imaginației elevilor de a-și proiecta sinele în viitor, așa cum se văd ei ca adulți responsabili și având o anumită orientare profesională - activitate desfăşurată împreună cu părinții.

- Elevilor li se va cere să scrie cum se văd ei în viitor ca adulți fericiți și realizați din punct de vedere profesional.
- Se va discuta cu elevii despre ceea ce trebuie să facă fiecare pentru a-și putea atinge obiectivele de viitor.
- Elevii vor discuta apoi în diade cu părinții lor despre modul în care aceștia percep viziunea din viitor a copiilor lor și cum se gândesc să-i sprijine pentru ca să-și atingă obiectivele propuse și să ajungă oameni fericiți și realizați.

”Numărarea actelor de bunătate” - intervenție de psihologie pozitivă centrată pe implicarea elevilor în comportamente prosociale prin numărarea zilnică a actelor de bunătate îndreptate către colegi, profesori, părinți, prieteni, rude, persoane din comunitate.

- Vizionarea câtorva clipuri care prezintă acte de bunătate și discutarea modului în care elevii simt, gândesc și se comportă în situații similare.

Elevii vor primi ca sarcină scrierea zilnică în jurnalul clasei a actelor de bunătate pe care le-au făcut în mod intenționat, fiind monitorizați de doamna dirigintă.

”Nu lăsa să sară capacul” – intervenție REBT (Terapie Rațional-Emotivă și Comportamentală) centrată pe conștientizarea elevilor asupra modului în care apare și se manifestă furia, precum și oferirea unui mod nou de a-și ține furia sub control.

- Elevii vor primi sarcina de a scrie pe fâșii de hârtie roșie tot ceea ce-i înfurie în mod obișnuit și se va face analogia cu presiunea adunată de la furie care ar putea să facă să sară capacul borcanului în care ei vor pune fâșiile de hârtie conținând ceea ce-i înfurie.
- Elevii vor fi învățați modul în care pot să-și dispute gândurile sau convingerile care sunt responsabile de apariția și declanșarea furiei.
- Pe măsură ce vor învăța să-și reducă intensitatea furiei și să o transforme în iritare, dezamăgire sau supărare, ei vor putea să rupă fâșiile de hârtie și să le pună din nou în borcan, subliniind că acestea nu vor mai putea face să sară capacul.
- Elevii primi ca sarcină scrierea în jurnalul clasei a modului în care și-au redus intensitatea furiei și au transformat-o într-o emoție funcțională, atunci când au trăit această emoție nesănătoasă, fiind monitorizați de doamna dirigintă.

”Regula este să stai calm” - intervenție REBT centrată pe a-i ajuta pe copii să diferențieze între emoții legate de furie, foarte intense și mai puțin intense și de asemenea să reducă intensitatea furiei.

- Discutarea conceptului de furie ca emoție fierbinte, în contrast cu emoțiile mai puțin intense sau reci, ca dezamăgirea, iritarea sau supărarea.
- Identificarea de către elevi a efectelor negative ale furiei intense ca strigătul, lovitul, etc.
- Modelarea modului în care ne putem schimba emoțiile fierbinți în emoții reci, prin schimbarea monologului interior.
- Completarea fișei de lucru ”Fețe furioase” și învățarea disputării convingerilor iraționale și înlocuirea acestora cu convingeri raționale.
- Elevii vor primi ca sarcină completarea fișei de lucru ”Fețe furioase” ori de câte ori vor trăi furie, fiind monitorizați de doamna dirigintă.

”Acționezi acum, plătești mai târziu” - intervenție REBT centrată pe a-i ajuta pe elevi să înțeleagă legătura dintre modul în care acționează și efectele acestor acțiuni.

- Elevii sunt antrenați în a se gândi și a oferi exemple de situații în care și-au dorit ceva atât de tare încât nu s-au mai gândit la urmări.
- Discutarea cu elevii despre ce ar putea ei să facă pentru a-și reaminti să gândească înainte să acționeze.
- Oferirea fișei de lucru ”Cursa” și completarea acesteia de către elevi cu discutarea câtorva exemple de modalități pe care ei le-au identificat de a gândi înainte de a acționa.
- Monitorizarea de către doamna dirigintă a modului în care elevii aplică ceea ce au învățat despre a gândi înainte de a acționa în situațiile cu care se confruntă în școală.

”Acțiuni inadecvate” - intervenție REBT centrată pe motivarea elevilor de a-și modifica comportamentul negativ de exteriorizare a conflictelor emoționale, astfel încât consecințele comportamentului lor să fie pozitive.

- Elevilor li se cere să sorteze cartonașele cu ”Acțiuni inadecvate”, aranjând comportamentele în ordinea descrescătoare a severității lor.
- Pe prima foaie de hârtie, elevii vor scrie în partea de sus ”Gândurile care mă determină să fac aceasta”, iar pe o coloană vor scrie numerele de la 1 la 8, vor lua cartonașele în ordinea selectării și vor scrie în dreptul numerelor gândurile identificate care i-ar putea determina să acționeze conform descrierii de pe fiecare cartonaș.
- Pe a doua foaie de hârtie elevii vor scrie ”Consecințe care ar putea apărea ca urmare a acestor acțiuni”, urmând să se discute la nivel frontal aceste posibile consecințe dar și acțiunile pe care ei nu le-ar face din cauza consecințelor acestora
- .Pe a treia foaie de hârtie, elevii vor scrie câteva acțiuni pe care ei le consideră inadecvate, urmând să se discute apoi care sunt motivele pentru care ei le consideră inadecvate, dar și credințele iraționale și consecințele care decurg din implicarea în aceste acțiuni.

- Ca sarcină pentru acasă elevii vor avea de făcut o fișă în care vor scrie modul în care s-au angajat în schimbarea unui comportament nedorit, ce au făcut concret, care au fost credințele iraționale care au apărut și cum le-au înlocuit cu credințe raționale astfel încât să se mențină noul comportament dorit.

4. Rezultate obţinute

Rezultate cantitative:

- Participarea directă a elevilor din clasa a V –a A;
- Realizarea unui sistem de evidență a punctelor forte și virtuților elevilor clasei a V-a A;
- Obţinerea unor diplome de participare la studiul psiho-educațional.

Rezultate calitative:

- Atragerea unui număr mare de elevi în activitățile de consolidare a punctelor forte și virtuților dar și în cele de dobândire a abilităților de reglare emoțională și comportamentală;
- Creşterea implicării elevilor în acțiunilor prosociale și în realizarea actelor de bunătate și recunoștință;
- Promovarea întăririi relaţiilor interumane și a socializării elevilor;
- Demonstrarea însuşirii abilităților de reglare a furiei și de control comportamental, a muncii în echipă;
- Calitatea şi aplicabilitatea cunoştinţelor și abilităților însuşite în demersul educaţional.

1. Reflecţii/lecţii învăţate

Lecția învățată de mine:

- Am văzut elevii dintr-un alt unghi: fiecare dintre ei are puncte forte și virtuți pe care nu și le valorifică pe perioada programului școlar; am reușit să văd ”**copilul**” și nu numai ”**elevul**” din fața mea.

- Am înțeles mai bine modul în care fiecare elev reacționează la o situație conflictuală iscată în cadrul colectivului; relațiile dintre elevi, în cadrul școlii, au la bază ”bagajul” cu care fiecare dintre ei vine de acasă;

- Am putut relaționa mult mai ușor cu elevii, în special cu cei care au unele probleme de comportament, i-am putut înțelege mai bine, cunoscându-le anumite emoții, sentimente;

- Pot discuta cu elevii mult mai deschis, am cu ei o relație bazată pe încredere reciprocă, pe sinceritate, pe înțelegere;

-Sunt recunoscătoare doamnei psiholog Diana Avram, cea care a pus bazele acestui proiect.

Lecţia învăţată de elevi:

- Fiecare copil are ceva unic, propriu, caracteristic! Toţi suntem valoroşi!
- Elevii au învăţat să se asculte, să se respecte, să fie recunoscători, au devenit curioşi să afle cât mai multe despre colegii lor.
- Copiii au devenit mai uniți, au învățat să le pese de ceilalți, au învățat să se implice în problemele colectivului fără răutate.
- Copiii au devenit mai buni și mai responsabili.

5. Resurse materiale, financiare, umane necesare pentru realizarea modelului de bună practică

Resurse materiale implicate

- Sala de clasă, fişe de lucru, chestionare, jurnalul clasei, videoproiector, laptop, filme tematice

Resurse umane implicate

- Elevi, părinţi şi cadre didactice

6. Link-uri utile, referinţe

Albert Ellis, M. E. Bernard (2013) – Terapia rațional emotivă și comportamentală în tulburările copilului și adolescentului

Ann Vernon (2008) – Ce, cum, când în terapia copilului și adolescentului. Tehnici de consiliere și psihoterapie.

https://selfkit.wordpress.com/teoria-rational-emotiva-si-comportamentala

https://www.youtube.com/watch?v=mEOSS4PZ6yU

https://www.youtube.com/watch?v=0anwT9Geeuc

https://www.youtube.com/watch?v=YtIPEqRF-PA

7. Persoana de contact pentru mai multe referințe

Psiholog terapeut, Ligia Diana Avram – psihologia@gmail.com

METODE EDUCATIVE

Creșterea motivației elevilor prin metode interactive

Prof. Cătălina Cocan

Începând cu anul școlar 2014 și până la finalul anului școlar 2017, Școala Gimnazială Alexandru Vaida-Voevod din Cluj-Napoca are statutul de partener în cadrul unui proiect european care aduce împreună zece școli din Europa, cu scopul unei mai bune cunoașteri reciproce.

Proiectul nostru, *Discovering Europe* (Erasmus + KA2) își propune mai multe rezultate, dintre care notabilă ar fi dorința de creștere a gradului de independență în folosirea limbii engleze și a calculatorului (atât în rândul elevilor, cât și al profesorilor).

De asemenea, axarea activităților proiectului pe grupa de vârstă 11-12 ani este legată de cercetările care au concluzionat că în acest moment al dezvoltării elevilor poate apărea o demotivație marcată pentru școală.

Activitățile și metodele interactive pe care le folosim în cadrul proiectului cu scopul de a crește nivelul de motivație al elevilor sunt detaliate mai jos:

a. Webquest modificat

Elevii din fiecare țară primesc o listă de link-uri referitoare la tema activității (de exemplu, clădiri importante din țara lor) și construiesc un site propriu. Pe baza informațiilor din site-urile realizate în fiecare din cele zece țări participante la proiect, elevii realizează activitatea practică (un exemplu de activitate realizată prin metoda *webquest modificat* se găsește la adresa http://theartofbuildingromania.weebly.com/)

b. Învățarea de la colegi

La nivelul său maximal, această metodă se realizează concomitent cu învățarea prin predare, în contextul în care elevii pregătesc și predau o lecție altor elevi, de aceeași vârstă cu ei. Desigur, metoda detaliată mai sus poate lua diverse alte forme, cum ar fi cooperarea în cadrul lucrului în grupe sau pregătirea unui fragment de lecție care va fi efectiv predat de către elevi. De reținut ar fi că predarea propriu-zisă a unei lecții întregi altor elevi din țările implicate în proiect este activitatea practică principală din cadrul mobilităților internaționale.

c. Învățarea prin proiecte

Această metodă binecunoscută reprezintă o altă variantă de creștere a motivației prin cooperare transdisciplinară (activitățile elevilor fiind supervizate de profesori diferiți). Cele mai multe activități ale proiectului se realizează cu implicarea a mai multe materii de studiu și seturi de abilități ale elevilor (abilități practice, comunicare în limba engleză, comunicarea cu ajutorul calculatorului etc.)

La finalul fiecărui an de proiect, conform specificațiilor Formularului de Candidatură, elevii implicați și părinții lor completează un chestionar anonim referitor la impactul pe care participarea la proiectul european l-a avut în dezvoltarea interesului pentru școală al elevilor din grupul-țintă.

În urma centralizării chestionarelor aferente primului an de proiect, am avut plăcerea să constatăm că, în număr covârșitor, elevii și părinții lor consideră participarea la proiectul european *Discovering Europe* drept un punct forte al ofertei educaționale a școlii noastre, ceea ce ne onorează și ne răsplătește eforturile.

Une séquence didactique de français, langue étrangère/ Approche constructiviste, ayant comme support le vidéoclip d'une chanson

Prof. Angela Pop, Liceul Teoretic „Gheorghe Şincai", Cluj-Napoca
Prof. Magdalena Dănilă, Şcoala Gimnazială „Al. Vaida-Voevod", Cluj-Napoca

PUBLIC: niveau A1/A2 (enfants et/ou ados)
COMPÉTENCES VISÉES: Compréhension orale, Compréhension écrite, Expression orale, Expression écrite, Intéraction orale (en fonction de la situation)
THÈME: la nourriture, les courses
OBJECTIFS:

linguistique - utiliser les partitifs, les quantités, les mots désignant les aliments

communicatif - demander quelque chose à quelqu'un: faire des courses
- dire ce qu'on aime/déteste/admire
- exprimer l'appréciation, l'admiration

socio-culturel - la chanson française
- utiliser les rituels du dialogue, les formules d'approche interpersonnelle et de politesse

SUPPORTS :
Grande image de panier ou de caddie (ou un vrai panier)
Clip disponible sur le lien: http://www.youtube.com/watch?v=Rw39kYDa7FI

Images d'aliments: boissons, légumes, fruits, viandes, ingrédients etc

1. Mise en route
Avant le visionnage du clip– activité pour éveiller l'attention:

A partir d'images illustratives apportées comme matériel pour présenter ses aliments préférés, on peut faire discuter le thème, par paires:
Conversation à deux: « - Qu'est ce que tu **aimes** comme aliments?/**détestes?/ adores?** //- J'aime **la glace/ le** chocolat /**les** fruits.» La question sera posée de manière à faire répondre avec un article défini (déjà connu par les apprenants).
Mise en commun à l'oral.

2. Activités avec le visionnage du clip sans et avec son
a. Visionnage du clip **sans le son,** pour faire des suppositions concernant **le message** de la chanson.
b. Visionnage du clip **avec le son** pour confirmer/infirmer les suppositions.

Dans cette étape on procède à l'étude des images d'aliments , avec les paroles de la chanson, pour faire observer et déduire les mots partitifs et leur emploi.

Schéma synthétique à faire déduire , puis à noter dans les cahiers des élèves:

DU + mot masculin, singulier. Ex. *du beurre*/ DE LA + mot féminin singulier. Ex. *de la confiture*
DE L'+ mot masculin ou féminin commençant par un h muet ou par voyelle. Ex: *de l'eau*
DES+ mot d'aliments au pluriel

3. "Au supermarché" (moment de simulation de l'achat)/ Renforcement des connaissances :
(Image d') un panier/un caddie que l'on fait «remplir» (d'images) d'aliments. Les élèves devront y «mettre», tour à tour, des aliments, tout en précisant leur nom. (Les images peuvent être éventuellement fixées sur celle de la corbeille/du caddie par de petits aimants ou de la «pâte à fixe», ou directement mises dans la corbeille s'il y en a une comme matériel didactique). Les gestes seront accompagnés de paroles:
« J"achète **des** tomates/ **des** betteraves/ **du** chocolat/ **de la** glace etc. »

ACTIVITÉS POSSIBLES PENDANT LE VISIONNAGE DU CLIP *SANS ET AVEC* PAROLES, selon les objectifs que chaque enseignant peut se fixer.

a. Visionnage du clip **sans paroles** pour décrire l'endroit, pour repérer ce qu'on voit et pour faire une classification des mots désignant les aliments.

Boissons	Légumes	Fruits	Viandes	Ingrédients	Autres produits

b. Visionnage du clip **avec paroles** pour valider les réponses de 3a. (+ explications lexicales)

RÉINVESTISSEMENT
a) En petits groupes, les apprenants doivent compléter le tableau ci-dessous avec d'autres produits alimentaires et dire ce que l'on prend, aux diffents repas.

Au petit déjeuner	Au déjeuner	Au dîner

b) Ils doivent donner **une appréciation** sur chaque aliment écrit dans le tableau ci-dessus.
Ils peuvent utiliser les expressions suivantes où celles entendues dans le clip.

C'est super !
C'est magnifique !
C'est chouette !
Ça me ferait plaisir !
C'est nul/ dégueulasse !

EVALUATION (TRAVAIL DIFFÉRENCIÉ)

a) A vous – Imaginez une suite au clip, **continuez le clip** !
Vous pouvez réaliser un dessin accompagné de texte, une BD.

b) Faites la liste de vos courses. (fiches «mémo»)
Imaginez un dialogue au marché/dans un magasin.
Vous êtes, à tour de rôle, le vendeur et le client.
Jouez les deux scènes devant la classe**.**

Contenu des fiches « mémo » :

- mots désignant les aliments (**fruits, légumes, viandes**, etc.)
- les quantités, les partitifs, répliques spécifiques au vendeur et au client **(un kilo de…, une boîte de…, du…, de la…, des…, Je veux/voudrais…, Ça fait …, s'il vous plaît, etc.)**

SUPPORT :

***Au supermarché,* interprète :** LES BETTERAVES

Langue : Française
Genre : Ska
Année : 1999

Texte :

Jambon!
Yaourt!
Saucisse!
Courgette!
Chewing-gum!
Choucroute!
Betteraaaaave!!

Samedi chui allé au Super-Marché, car il me fallait **du sucre** pour mon café.
J'ai pris un caddie et je l'ai rempli
D'articles merveilleux au plus bas prix!

°Refrain°
C'est merveilleux! (bis)
C'est fabuleux! (bis)

Miraculeux! (bis)
Tout acheter, hypnotisé!

Je déambule dans les rayons éclairées
Les néons attirent mes yeux affamés
Tout acheter, des steaks hâchés,
des chips et des fruits
au plus bas prix!
°Refrain°

Les promotions me poussent à tout acheter
Les cartes de crédit me poussent à tout dépenser
Le yaourt m' appelle, j'en prends à la pelle
J' les mangerais jamais, mais j'en rachèterais!

oi! oi! oi!

j'ai tout depensé, j'peux plus rien ach'ter, j'ai tout dépensé!
j'ai tout acheté, j'ai tout depensé, j'peux plus rien ach'ter!

J'me suis flingué!
Tous ensemble, tous ensemble, au super- marché

BIBLIOGRAPHIE

1. *** Manuel de formation / Professeurs de français / Projet Ministère de l'Éducation, de la Recherche, de la Jeunesse et du Sport – Siveco, POSDRU/87//1.3/S/62771, Bucureşti
2. Anghel, Manuela-Delia; Petrişor, Nicolae Florentin, *Guide pratique pour les professeurs de français*, Paradigme, Piteşti, 2007
3. Cremarenco, Simona, *L'approche du document authentique en classe de FLE*, Teocora, Buzău, 2009;
4. Dragomir, Mariana, *Considérations sur l'enseignement-apprentissage du français langue étrangère*, Dacia, Cluj-Napoca, 2008;

Metoda pălăriilor gânditoare - aplicată la lecția de literatura română

Prof. Melania-Carmen Moldovan, Liceul Teoretic "Pavel Dan", Câmpia Turzii

A educa şi a instrui înseamnă pentru profesor a folosi metode care să formeze elevilor atenția pentru munca independentă, să dezvolte virtuți, să întărească încrederea elevilor în propria valoare, ajutându-i să-și găsească identitatea.

Disciplina *Limba şi literatura română* implică dezvoltarea unor abilităţi de exprimare şi comunicare scrisă şi orală, dar şi de dezvoltare a creativităţii. Este disciplina care oferă foarte multe posibilităţi de abordare a unei teme, din perspectiva umanistă, prin caracterul ei dinamic, interdisciplinar. Acest lucru nu este tocmai uşor de realizat şi necesită o proiectare temeinică şi o selectare constructivă a metodelor şi mijloacelor ce urmează a fi utilizate la clasă în vederea stimulării creativităţii şi expresivităţii elevilor. Totodată comprehensiunea unui text literar presupune utilizarea unor tehnici specifice, elevul fiind nu doar un observator pasiv, ci un participant activ în realizarea actului didactic: predare-învăţare-evaluare. Interpretarea presupune crearea unor universuri personale, originale, empatizarea cu personajul.

În contextul unui învăţământ modern, în care un rol deosebit îl are valorificarea strategiilor şi a metodelor active de învăţare şi crearea unor lecţii dinamice şi atractive, am avut posibilitatea implementării unei lecţii de literatură în care am folosit metoda pălăriilor gânditoare.

Prin această metodă de lucru se încearcă într-un mod simplu și ludic ca persoanele implicate să conștientizeze diferite moduri posibile de abordare a unei situații/probleme. Astfel, consider că lecţia este una inovatoare, deoarece îşi are punctul de plecare în receptarea unui text despre un personaj actual-Ionel-, un copil lipsit de cultură dintr-o familie parvenită. Clasa la care am aplicat metoda este de nivel bun și cu un mare potențial creativ.

Metoda pălăriilor gânditoare a fost concepută de Edward De Bono şi are la bază aşa numita gândire paralelă ce înseamnă că în orice moment, toţi participanţii se uită în aceeaşi direcţie.

În gândirea paralelă, punctele de vedere, oricât de diferite ar fi, sunt puse în paralel.

Prin această metodă de lucru se încearcă într-un mod simplu și ludic conștientizarea unor moduri diferite de abordare a unei situații-problemă, descrierea problemei din diferite perspective posibile și relevante.

Cele şase „pălării gânditoare" corespund, de fapt, diferitelor tipuri de gândire. Prin această metodă sunt valorificate inteligenţele multiple ale elevilor, poteţialul lor creativ, dar şi capacitatea de a emite judecăţi de valoare noi, prin urmare, capacitatea de expresie. Două direcţii mari in didactica limbii şi literaturii române, la capitolul exprimare scrisă şi orală sunt acelea ale receptării textului (comprehensiune, interpretare), dar mai ales cele ale producerii, scrierii unui *text despre text.*

Am aplicat metoda pălăriilor gânditoare în cadrul unei lecţii de literatură *Vizită...* de I. L. Caragiale. Lecţia este una de consolidare a cunoştinţelor, dar şi de comunicare orală şi scrisă.

În etapa de *evocare* am realizat un *ciorchine* despre viața și activitatea scriitorului I. L. Caragiale. După lectura textului, le-am cerut elevilor să pună întrebări despre text, iar întrebările și răspunsurile le-am cuantificat prin *explozia stelară.*

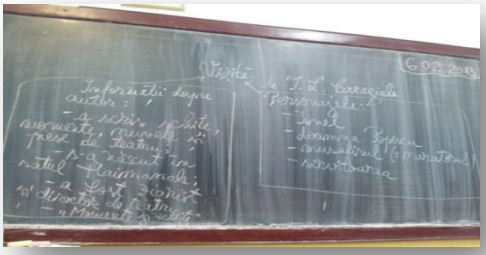

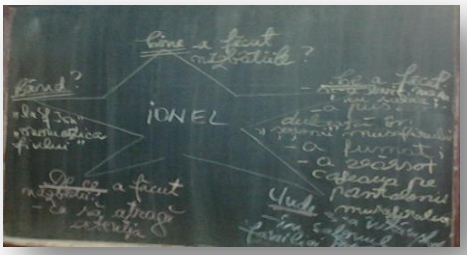

Metoda pălăriilor gânditoare am aplicat-o în etapa de *realizare a sensului*, fiindcă sarcinile propuse deplasează învățarea spre sistematizarea, consolidarea și fixarea cunoștințelor.

Elevii clasei au fost împărţiţi în 6 grupe a câte 5 elevi. Pe catedră se află cele 6 pălării. Fiecare pălărie are sarcina ei de lucru. Fiecare grupă primeşte câte o pălărie. Fiecare sarcină de lucru vizează o abordare unică a schiței lui Caragiale.

Sarcinile de lucru:

Echipa numărul I – Pălăria albă →Redactați un rezumat/o scurtă prezentare a narațiunii *Vizită...*

Echipa numărul II – Pălăria galbenă →Găsiți în text aspecte pozitive ale acțiunilor întreprinse de personaje.

Echipa numărul III – Pălăria roşie → Eu sunt indignată de comportamentul lui Ionel Popescu. Vouă v-au plăcut manifestările copilului? Ce-ați simțit când ați citit că și-a lovit mama? Dar când a vărsat cafeaua pe pantalonii musafirului?

Echipa numărul IV – Pălăria verde → Care sunt propunerile voastre în legătură cu acțiunile lui Ionel Popescu și ale mamei sale?

Echipa numărul V – Pălăria albastră → Cum este Ionel? Cine credeți că a greșit? Cine este musafirul? Cum relatează vizita sa?

Echipa numărul VI – **Pălăria Neagră** → Evidențiați erorile din opera narativă *Vizită...*Ce nu se potrivește? Ce nu e bine?

- *În etapa de reflecție,* elevii vor rezolva următoarea sarcină de lucru*:* Sub forma diagramei Venn, comparați-l pe Ionel cu alți copii- personaje literare.
- Evaluarea finală se face invitându-i pe elevi să prezinte realizarea sarcinii de lucru de pe fișe.

Fişă de evaluare

1 Cine este Maria Popescu?
2. Cine este naratorul?
3. La ce persoană /persoane relatează acțiunea?
4. Scrie patru adjective prin care să-l caracterizezi pe Ionel.
5. Precizează un reper spațial și un reper temporal.
6. Completează propoziţia:
"Cel mai bun / mai interesant lucru din acest text este.....

Vizită...

de I. L. Caragiale

Fiecare elev va desena câte o frunză pe ramurile copacului dacă i-a plăcut lecţia sau la rădăcină daca nu i-a plăcut.

Frumuseţea matematicii

Prof. Cristuş Luminiţa

Inmulţirea chinezească - **Ideea de baza a înmulţirii chinezeşti**

Această metodă rapidă de înmulţire se bazează pe faptul ca **n linii paralele intersectează alte m linii paralele în n x m puncte**.

Astfel, pentru fiecare număr care se înmulteşte, se consideră câte un grup de drepte paralele corespunzătoare cifrei unităţilor, a zecilor, sutelor etc. Punctele de intersecţie a dreptelor paralele vor indica rezultatul astfel:

- cifra unităţilor e dată de numărul de puncte din intersecţia dreptelor ce arată unităţile;
- cifra zecilor e dată de intersecţia zecilor cu unităţile;
- cifra sutelor e dată de intersecţia dreptelor ce indică zecile.

Exemplu: 21×13=273

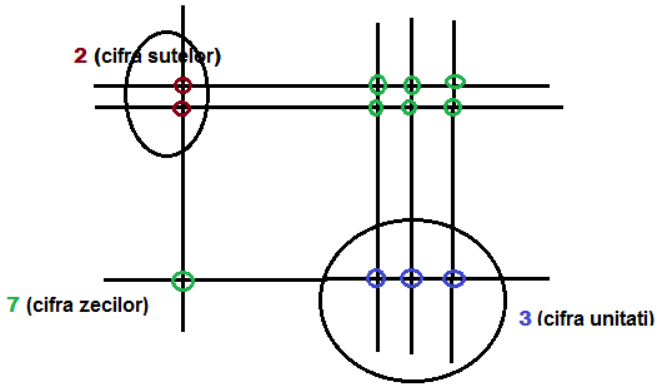

Alt exemplu : 15×21=315

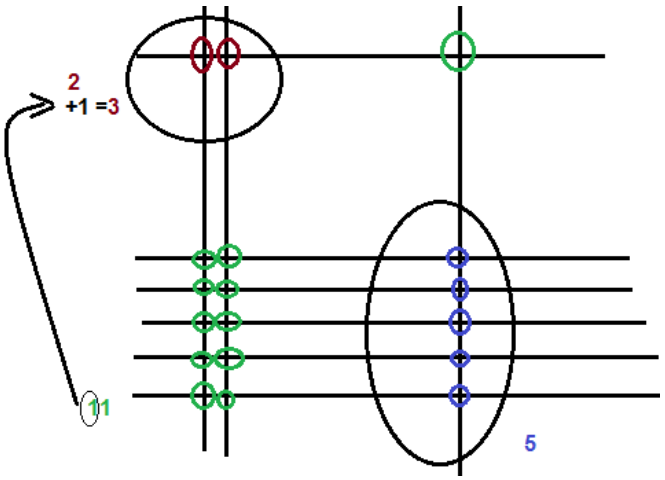

ABORDAREA ELEVILOR CU CES

Alternativa step by step - o alternativă a copiilor cu CES

Prof. Claudia Beudean, Prof. Cornelia Tudos, CSEI

Rolul profesorului itinerant şi de sprijin este foarte important în cadrul procesului de integrare a elevului cu cerinţe educative speciale, el realizează o adaptare a procesului instructiv-educativ în funcţie de nevoile speciale ale elevului integrat, e pionul principal în optimizarea procesului de integrare.

În Cluj- Napoca primul post de profesor de sprijin a fost implementat în cadrul alternativei educaţionale Step by Step.

Modelul educaţional propus de alternativa Step by Step este potrivit pentru elevii cu CES deoarece are la bază credinţa fermă în principiile democraţiei, având ca scop ultim dezideratul de a forma cetăţeni activi. În acest sens, programul pune în valoare încurajarea exprimării propriei opinii, respectul reciproc, responsabilitatea faţă de cei din jur, onestitatea, seriozitatea.

Un alt principiu care vine în întâmpinarea copiilor cu CES este principiul considerat de maximă importanţă şi se referă la participarea reală a familiei în cadrul procesului educativ, respectarea principiilor diferenţierii, individualizării instruirii (copilul ocupând locul central în procesul educaţional).

Acest model educaţional este creat ca un răspuns serios la schimbările ce se petrec în societate. Necesitatea unei schimbări în învăţământ este de neînlăturat dacă luăm în considerare fluxul de informaţii actual din viaţa cotidiană, schimbările care au loc în cadrul instituţiilor. Aşadar, se consideră depăşit un sistem educaţional în care programul unei zile de şcoală este structurat pe unităţi de timp egale, pentru materii diferite, iar informaţia este separată în fragmente distincte care sunt prezentate copiilor într-o unitate de timp, astfel încât să acopere materia, nu să răspundă dorinţei de cunoaştere a copilului.

Programul Step by Step propune tocmai în acest sens schimbarea. Dascălul să îşi structureze programa, unităţile de conţinut, pornind de la interesele copiilor. Prin urmare, orarul unei zile, unităţile de conţinut şi însăşi programa, devin flexibile şi gravitează în jurul intereselor copiilor. Acest lucru face mult mai uşoară colaborarea dintre profesorul itinerant şi de sprijin şi învăţătorul de la clasă deoarece urmăresc aceleaşi interese.

Programul Step by Step îşi propune să-l facă conştient pe copil de faptul că tot ce se întâmplă în viaţă este interdependent.

În acest scop, programa este structurată pe unităţi tematice, iar aprofundarea cunoştinţelor se realizează zilnic, punând în evidenţă interdependenţele dintre materii, prin învăţare integrată.

Unităţile tematice de studiu se pot întinde pe parcursul mai multor zile; astfel, tema zilei poate deveni tema săptămânii sau a mai multor zile, în funcţie de timpul necesar studierii ei şi de materialele pe care învăţătorul le poate pune la dispoziţia copiilor .

Structurarea activităţilor pe centre (lectură, scriere, matematică, arte, ştiinţe, cuburi), are acelaşi rol: de a suda relaţiile dintre elevi prin munca în echipă – una din formele de bază ale desfăşurării activităţilor la Step by Step.

Centrele de activitate esenţiale, care se află permanent într-o clasă Step by Step sunt: centrul de lectură, centrul de scriere, centrul de matematică, centrul de ştiinţe, centrul de arte şi centrul de cuburi. Ocazional, în funcţie de unitatea tematică studiată, pot apărea centre secundare: centrul de teatru (actorie), centrul de descoperiri

(explorare),etc. În cadrul centrului de lectură se află materiale ca: masă, scaune, bibliotecă cuprinzând lecturi adecvate temei în studiu, dicţionare, imagini auxiliare, casete cu poveşti/poezii, alfabetare, seturi de litere magnetice, perne etc.

Centrul de scriere necesită prezenţa unor materiale specifice cum ar fi: foi pentru ciorne, creioane, pixuri, carioci, cerneală, sugativă, radiere, ascuţitoare, liniare, perforator, capsator, etc. şi materiale tematice.

În jurul mesei de la centrul de matematică, se află la dispoziţia elevilor, în orice clasă Step by Step, jocuri de construcţii standard: cuburi unifix, forme geospaţiale, cuburi de lemn de diferite forme şi culori, figuri geometrice, seturi de liniare şi de instrumente pentru geometrie, ceasuri, culegeri de matematică, jocuri matematice- material foarte importante pentru elevii cu CES deoarece cu ajutorul lor, a materialului concret, vor rezolva cu uşurinţă sarcinile de la matematică.

Unul din colţurile clasei preferate de copii este centrul de ştiinţe. Pe rafturile dulăpioarelor din jurul centrului, sunt dispuse colecţii realizate de elevi (scoici, roci, conuri de brad, ghinde, castane, alte seminţe, etc); plante(de multe ori răsădite de elevi), lupe, balanţe, clepsidre, cântare, eprubete, globul pământesc, jocuri ştiinţifice, colecţii de reviste ştiinţifice, enciclopedii şi, ocazional, material.

Şi în cadrul centrului de arte se află, etichetate, acuarele, pensule, pahare, blocuri de desen, coli de hârtie glasată şi creponată, lipici, aracet, plastilină, foarfeci, instrumente de scris, reproduceri de artă şi un şevalet.

În orice sală de clasă Step by Step, la centrul de cuburi, este dispusă o gamă foarte variată de cuburi tridimensionale (cilindri, cuburi, paralelipipede, prisme, etc)

Prezentând aceste detalii despre fiecare centru de activitate se poate observa că materialele didactice prezente permanent la îndemâna copiilor cu CES şi nu numai vin în ajutorul lor ajutându-i să înţeleagă şi să-şi însuşească cu mai mare uşurinţă cunoştinţele noi.

În clasele Step by Step regulile clasei nu sunt impuse de către învăţătoare, ci sunt stabilite împreună cu copiii. Aceştia propun, fac alegeri, aduc argumente, câştigând astfel un adevărat simţ al responsabilităţii şi proprietăţii.

Iată câteva exemple de reguli stabilite de elevi:

”Îl respectăm pe cel care vorbeşte”;

“Avem grijă de lucrurile din clasă”;

Cea mai eficientă metodă de încurajare a elevilor pentru a respecta regulile de comun acord stabilite, rămâne evidenţierea copiilor care le respectă zilnic.

Regulile clasei sunt redactate estetic şi afişate permanent într-un colţ al sălii, alături de responsabilităţile periodice ale fiecărui elev.

Voi prezenta mai jos o zi obişnuită de şcoală pentru a scoate în evidenţă faptul că în fiecare moment al zilei elevii cu CES pot să se afirme şi au posibilitatea de a învăţa împreună cu colegii lui şi în ritm propriu.

Fiecare zi debutează cu “întâlnirea de dimineaţă”. Aceasta cuprinde mai multe etape pe care le voi expune pentru a observa că elevul cu CES poate să participle activ la fiecare moment. Nu trebuie să fie un simplu spectator aşa cum se întâmplă în învăţământul traditional în momentul predării.

- ✓ Noutăţile zilei

Elevii prezintă ultimele evenimente petrecute în viaţa lor, de pe “scaunul autorului”. În acest moment, scăunelele elevilor sunt dispuse în semicerc, în locul de întâlnire al grupului

- ✓ Completarea calendarului

Calendarul lunii este un afiş în cadrul căruia dispunerea zilelor respectă anumite reguli de simetrie sau construcţie a unui şir numeric .Cu ajutorul calendarului se stabileşte ziua, se fixează data. Calendarul cuprinde şi tema de studiu a zilei sau a săptămânii şi eventual, starea vremii din acea dimineaţă.

- ✓ Mesajul zilei

Mesajul zilei poate fi un joc tip rebus, anagramă, aritmogrif etc., o poezie, o poveste scurtă, un fragment dintr-un text, etc., din care elevii vor descoperi ceea ce vor învăţa, exersa , demonstra în cadrul discilpinelor de studiu propuse de învăţător.

- ✓ Agenda zilei

Agenda zilei este practic o listă care cuprinde programul zilei respective. Învăţătoarea o redactează pe o fişă, o prezintă dimineaţa şi o afişează intr-un colţ al clasei. Elevii o pot consulta şi pot bifa fiecare etapă parcursă.

- ✓ Prezentarea sarcinilor de lucru

Învăţătorul prezintă sarcinile de lucru, insistă asupra înţelegerii cerinţelor mai dificile, discută împreună cu copiii modalităţile în care pot fi rezolvate / abordate individualizat sarcinile de către elevi

În cazul predării unei lecţii noi, acum este momentul în care se pot organiza mini-predări ale noţiunilor considerate de învăţător ca imposibil de învăţat prin descoperire.

- ✓ Prezentarea sarcinilor de lucru

Învăţătorul prezintă sarcinile de lucru, insistă asupra înţelegerii cerinţelor mai dificile, discută împreună cu copiii modalităţile în care pot fi rezolvate / abordate individualizat sarcinile de către elevi

În cazul predării unei lecţii noi, acum este momentul în care se pot organiza mini-predări ale noţiunilor considerate de învăţător ca imposibil de învăţat prin descoperire.

Această etapă necesită prezenţa simultană a doi învăţători, care pot ajuta copiii să înveţe prin descoperire noile cunoştinţe. Elevii vor rezolva sarcinile de lucru de la un centru în timpul precizat de învăţător (30-50 de minute), după care vor schimba centrul de activitate, rotindu-se în sensul acelor ceasornicului, asfel încât, la finele activităţii, fiecare elev să parcurgă sarcinile de la toate centrele de activitate.

În funcţie de ritmul de muncă individual al elevilor, vor fi parcurse sarcini de lucru suplimentare de către copiii care termină sarcinile obligatorii într-un timp mai scurt decât cel acordat.

- ✓ Evaluarea activităţilor desfăşurate pe centre de activitate

Până la finele desfăşurării activităţilor pe centre, cei doi învăţători reuşesc să corecteze toate lucrările elevilor. De aceea , la final, au o imagine foarte clară asupra muncii desfăşurate de către fiecare copil, în parte.

În cadrul evaluării activităţilor desfăşurate pe centre, elevii îşi prezintă munca de pe „scaunul autorului”. Sunt puşi în situaţia de a se autoevalua sau a evalua obiectiv munca celorlalţi colegi, sunt aplaudaţi şi recompensaţi cu diplome sau abţibilde, ştampile, desene, etc.

Tot în această etapă se reiau conţinuturile care sunt neclare, se discută greşelile frecvente, dificultăţile întâmpinate, aspectele care le-au plăcut mai mult etc.

- ✓ Intervenţiile individualizate

Se pot realiza sub ghidarea unui singur învăţător, ca şi înâlnirea de dimineaţă. Fiecare elev va exersa acum sarcini asemănătoare celor la care a întâmpinat dificultăţi în cadrul activităţilor desfăşurate pe centre, sau va realiza exerciţii suplimentare cu un grad mai ridicat de dificultate, va continua proiectul tematic început, etc.

- ✓ Evaluarea în cadrul alternativei educaţionale Step by Step

O evaluare reală e elevilor nu poate fi decât una continuă. Zilnic, evaluarea activităţilor desfăşurate pe centre contribuie la atingerea acestui deziderat.

Evaluarea este orientată mai degrabă asupra a ceea ce ştiu şi pot face elevii decât spre ceea ce nu ştiu şi nu pot face. Caracterul evaluării este multidimensional, implicând atât dezvoltarea cognitivă, cât şi dezvoltarea socială şi afectivă, portofoliile elevilor cuprinzând dovezi ale achiziţiilor, performanţelor din toate aceste domenii.

Implicarea părinţilor în procesul evaluării nu se limitează la primirea unui formular care să-i informeze asupra rezultatelor copilului dintr-o anumită perioadă de timp. Părinţii participă cel puţin o dată pe semestru la şedinţe individuale sau mixte (învăţători, părinţi,copil) de analiză a rezultatelor evaluării

Alături de metodele tradiţionale de evaluare, bazate pe probe de evaluare orale, scrise şi practice, reforma evaluării din ţara noastră a început să promoveze metodele alternative/complementare de evaluare.

Fără a neglija importanţa metodelor de evaluare tradiţionale, programul Step by Step acordă o importanţă mai mare metodelor de evaluare alternative/complementare.

Dintre metodele de evaluare tradiţională, metodele de evaluare scrisă îmbracă o formă aparte la Step by Step. În proiectarea testelor, accentul se pune pe formularea întrebărilor deschise.

Pentru a evita tendinţa elevului, părinţilor, dar şi a cadrului didactic de a compara rezultatele copiilor, testele scrise nu uzează de calificative, note, ci fiecare competenţă urmărită este evaluată la un anumit nivel de achiziţie: competenţă achiziţionată, în curs de achiziţionare sau competenţă nedovedită (nerealizată).

Dintre metodele alternative/complementare de evaluare, autoevaluarea ocupă un loc central în cadrul modelului educaţional Step by Step.

Ţinând cont de faptul, precizat deja, că lucrările elevilor sunt integral corectate până la finele activităţii pe centre, elevii şi învăţătorii deţin o vedere de ansamblu foarte obiectivă asupra calităţii prestaţiilor depuse, asupra dificultăţilor întâmpinate, ceea ce oferă condiţii optime autoevalării .

Este momentul de bilanţ al zilei, în care elevii precizează:

"Am reuşit să…….".

"Mi-a plăcut foarte mult să…."

"Cel mai dificil mi s-a părut…..", etc.

Munca lor este răsplătită cu aplauze, recompense, diplome, etc., dar în primul rând cu aprecierile colegilor şi învăţătorilor.

Un factor important al îmbunătăţirii autoevaluării elevilor la Step by Step este şi utilizarea portofoliilor. Lucrările selectate în portofolii ilustrează progresele elevilor şi concură la formarea unei imagini obiective asupra acestora.

Întâlnirile individuale cu părinţii sunt o altă metodă de evaluare specifică.

În general, au loc cel puţin două asfel de întâlniri pe an, la finele fiecărui semestru, având ca scop secundar şi prezentarea/analizarea caietelor de evaluare individuale ale elevilor. La cererea părinţilor, a elevului sau a învăţătorilor, pot fi realizate însă mai multe întâlniri de acest gen.

Cel mai important instrument de evaluare la Step by Step este caietul de evaluare al fiecărui elev. Acreditat de Ministerul Învăţământului ca echivalent al catalogului şi carnetului de note din sistemul tradiţional de învăţământ.

Caietul este o sinteză a nivelelor de achiziţie ale tuturor competenţelor vizate de curriculum spre a fi evaluate şi a observaţiilor învăţătorilor (50% din conţinutul caietului) asupra: progreselor elevilor, cauzelor eventualelor dificultăţi întâmpinate de elevi, sugestii de ameliorare etc.

Nivelul de achiziţie al competenţelor este gradat în:competenţă achiziţionată/dovedită;
competenţă în curs de achiziţionare; competenţă neachiziţionată.

La sfârşitul caietului de evaluare se află un tablou al comportamentului elevului, în cadrul căruia este consemnată frecvenţa manifestărilor unor atitudini, obişnuinţe, deprinderi comportamentale, conduite, etc.

Caietul de evaluare conţine şi alte informaţii cum ar fi date privind frecvenţa la ore, aprecieri generale, etc.

La Step by Step nu este considerată elocventă o medie cifrică a rezultatelor obţinute de elev pe parcursul anului şcolar. Elevul demonstrează de fapt valoarea achiziţiilor sale la sfârşitul semestrului. Prin urmare, sunt consemnate în caietul de evaluare nivelele de achiziţie ale competenţelor dovedite de elev la sfârşitul perioadelor de evaluare semestriale.

În concluzie se poate observa cu uşurinţă că elevii cu CES beneficiază de un mediu educativ mai cald şi în egală măsură mai interesant şi mai stimulativ în cadrul alternativei Step by Step, trăind satisfacţia implicării active în actul învăţării;

BIBLIOGRAFIE

1. Chiş, V. - „Provocările pedagogiei contemporane”, Editura P.U.C., Cluj-Napoca, 2002
2. Burke Walsh, K. - „Predarea orientată după necesităţile copilului”, Children Resources International în colaborare cu Institutul pentru o Societate Deschisă, Iaşi, 1999
3. Ionescu, M,(coord.) - „Educaţia şi dinamica ei”, Editura Tribuna Învăţământului, Bucureşti, 1998
4. http://www.stepbystep.ro

ADHD – o provocare şcolară permanentă

Prof. itinerant Niculina Şerb, Prof. itinerant Lucia Groza

ADHD, "tulburare hiperkinetică cu deficit de atenţie" se caracterizează prin debutul precoce, înainte de vârsta de 7 ani, a unei combinaţii între hiperactivitate, comportament dezordonat şi inatenţie (lipsa atenţiei). Durata acestei tulburări trebuie să fie de minim 6 luni, iar simptomele sunt grupate în cele de inatenţie şi cele de hiperactivitate / impulsivitate.

- Deficitul de atenţie – copilul nu se poate concentra, nu poate respecta instrucţiuni, este neglijent şi uituc, nu poate duce la bun sfârşit anumite sarcini de lucru;
- Hiperactivitatea – nu poate sta locului o clipă, este foarte rapid şi gălăgios, vorbeşte mult şi nu ţine seama de nicio regulă;
- Impulsivitatea – copilul se lasă condus de impulsuri, fără a-şi analiza acţiunile, ajungând să îi întrerupă pe ceilalţi.

Tipul de ADHD predominant cu inatenţie reprezintă 10 - 15 %, cel cu hiperactivitate 5 % iar cel combinat circa 80 % din totalul cazurilor.

Specialiştii estimează că ADHD afectează 3-5% din copiii de vârsta şcolară, mai susceptibili fiind băieţii decât fetele.

Cauzele ADHD:

- genetice - aproximativ 80 %;
- afectarea cerebrală (leziuni dobândite) - are o pondere de 20 %;
- ambele cauze;
- factorii familiali şi sociali precum: absenţa mamei, internarea în centre de plasament, mediul haotic de creştere.

Tratamentul ADHD vizează scăderea comportamentelor neadecvate, îmbunătăţirea relaţiilor sociale, a performanţelor şcolare, creşterea independenţei şi stimei de sine şi constă în terapie comportamentală, tratament medicamentos şi regim alimentar adecvat.

Cerinţele educative speciale ale elevilor cu ADHD:

- necesitatea exersării deprinderilor de concentrare şi menţinere a atenţiei;
- necesitatea dezvoltării deprinderilor de rezolvare a problemelor plecând de la următoarele premise:
  - prezentarea problemei într-o formă clară şi structurată;
  - necesitatea citirii repetate a cerinţei până la înţelegerea exactă a acesteia;
- stimularea comportamentului asertiv pentru creşterea stimei de sine;
- necesitatea dezvoltării autoinstruirii (prin tehnici cognitiv-comportametale) pentru creşterea capacităţii de autocontrol;

- necesitatea stabilirii unor tipuri de comportamente între elevi şi părinţi/ profesori cu scopul de a îmbunătaţi atmosfera în familie şi în clasă.

Adaptări metodologice generale în cazul elevilor cu ADHD:

- Aşezarea elevului în prima bancă din rând, departe de fereastră sau de alte elemente care-i pot distrage atenţia vizual sau auditiv şi aşezarea lui cât mai aproape de cadrul didactic;
- Asigurarea înţelegerii explicaţiilor sau instrucţiunilor pentru a îndeplini sarcinile de lucru; dacă nu înţelege o explicaţie sau nu urmează o instrucţiune, aceasta va fi din cauza dificultăţilor de a acorda atenţia necesară expunerii profesorului.

Pentru a rezolva aceste probleme, cadrele didactice pot stabili ca rutină următoarele:
- explicaţiile la clasă trebuie să conţină termeni adecvaţi nivelului lor;
- propoziţiile să fie scurte şi concise;
- este indicat ca în timpul explicaţiilor sau instrucţiunilor să se stabilească un contact vizual permanent cu elevul, acest lucru va uşura menţinerea atenţiei asupra celor expuse;
- după ce elevul reuşeşte să participe atent la explicaţiile primite, se pot reduce solicitările de a repeta/reformula cerinţele;
- se permite elevului hiperactiv să se deplaseze prin clasă la intervale regulate. Nu trebuie să uităm faptul că aceşti elevi au dificultăţi în a sta liniştiţi sau în a lucra în linişte. Elevul poate fi numit "elev de serviciu” sau „asistent" şi i se încredinţează anumite sarcini, care să-i permită mobilitatea în sala de clasă. Atunci când elevul prezintă agitaţie, nervozitate, fie îi punem întrebări, fie îi dăm o sarcină care implică necesitatea de mişcare sau de a vorbi cu alţii.

Adaptări metodologice pentru realizarea sarcinilor în cazul elevilor cu ADHD:

- Adaptarea timpului necesar îndeplinirii sarcinilor în clasă;
- Adaptarea numărului şi volumului de sarcini atât în clasă cât şi acasă;
- Adaptarea criteriilor de calitate în executarea sarcinilor. Elevii hiperactivi şi inactivi au predispoziţia de a face greşeli foarte uşor în executarea sarcinilor, din cauza lipsei de atenţie susţinută. Prin urmare, pentru a încuraja motivarea realizării sarcinii şi calitatea rezultatului, se propune pentru fiecare tip de activitate un standard de calitate minim, considerat mulţumitor, apoi criterii progresive de calitate.

Cadrele didactice joacă un rol foarte important în ceea ce priveşte succesul sau eşecul elevilor diagnosticati cu ADHD deoarece ei reprezintă modele cu o puternică influenţă de-a lungul timpului.

Predarea integrată la clasa pregătitoare în cazul unei eleve cu sindrom DOWN

Prof. itinerant, Diana-Monica Rusu

Integrarea copiilor cu nevoi speciale urmăreşte includerea lor în învăţământul de masă şi se referă la capacitatea unui grup, clasă, colectiv, şcoală de a primi noi membri care au nevoie de sprijin pentru adaptare, integrare, socializare. De obicei ei sunt mutaţi în clasele respective pentru a-şi petrece timpul în încăperi separate şi pentru a primi sprijinul necesar. Când această mutare a lor nu este acompaniată de o interacţiune crescută între copiii cu nevoi speciale şi ceilalţi copii, ea reprezintă doar un pas – integrarea fizică şi nu adevărata incluziune. Incluziunea implică modificări structurale şi funcţionale de ambele părţi: atât pentru cel care urmează a fi integrat dar şi pentru cei care primesc/includ in interiorul lor elemente noi. În Declaraţia de la Salamanca se spune că şcoala obişnuită cu o orientare incluzivă reprezintă mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare, un mijloc care creează comunităţi primitoare, construiesc o societate incluzivă şi oferă educaţie pentru toţi; mai mult, ele asigură o educaţie eficientă şi, până la urmă, chiar şi rentabilitatea întregului sistem de învăţământ.

Abordarea incluzivă se regăseşte nu numai la nivelul sistemului de educaţie, ci şi la nivelul procesului didactic. Principalele trăsături ale procesului didactic de tip incluziv sunt cele care ţin de adaptarea lui la diferenţele dintre copii.

Diferenţierea curriculară este un proces continuu, planificat şi flexibil care ţinteşte creşterea la maximum a şanselor de învăţare pentru toţi elevii prin luarea în considerare a diferenţelor interindividuale în stilul de învăţare, interese, motivaţie şi aptitudini şi prin selecţia în consecinţă a obiectivelor curriculare, metodelor de predare şi evaluare, a resurselor şi a formelor de organizare cele mai potrivite.

Fiecare elev are un stil propriu de învăţare, de receptare a realităţii şi diferenţierea curriculară promovează tocmai acceptarea diversităţii care apare din partea elevilor. Varietatea stilurilor de învăţare ale elevilor cer crearea de programe speciale, variate, care să aibă ca ultimă finalitate dezvoltarea în condiţii optime a personalităţii elevilor şi depăşirea eventualelor probleme cu care aceştia se confruntă, probleme ce ţin de procesul de învăţământ. Stilurile de predare ale profesorilor, atitudinile acestora faţă de elevi, sunt şi aceştia factori care determină varietatea în procesul de învăţământ şi apoi, mai departe, diferenţierea.

Când se vorbeşte despre diferenţiere se vorbeşte despre incluziune, despre acceptarea celor cu cerinţe educative speciale şi a celor predispuşi spre eşec şcolar. Acest tip de acceptare trebuie să fie real, de nivel practic, şi să reuşească să depăşească acel nivel teoretic peste care se trece întotdeauna extrem de greu sau care, în unele cazuri, blochează trecerea spre paliereul practic. Sunt necesare aici identificarea timpurie a acestor cazuri de elevi; derularea de programe care să permită evitarea apariţiei problemelor asociate sau efectelor secundare unei rămâneri în urmă în dezvoltare sau a unor aptitudini speciale; promovarea unor acţiuni complexe de asistenţă psihopedagogică, medicală, socială, care să dubleze intervenţia educaţională diferenţiată; asigurarea intervenţiei educaţionale precoce pentru depăşirea dificultăţilor, respectiv potenţarea aptitudinilor speciale, într-un mediu tolerant şi flexibil.

Aşadar, toţi sunt acceptaţi în procesul de învăţământ, pe fondul unui optimism pedagogic, ce se cere a fi transmis atât elevilor, cât şi părinţilor acestora.

Diferenţierea şi individualizarea nu se limitează la subordonarea influenţelor educative, la particularităţile individuale sau de grup ale copiilor, ci, dimpotrivă, îşi propune activarea şi valorificarea la maximum a potenţialităţilor reale ale copiilor, accelerând dezvoltarea acestora. Pentru aceasta este nevoie de o cooperare a cadrelor didactice cu personalul ce se ocupă de problemele psihologice şi psihopedagogice ale elevilor şi, nu în ultimul rând, o cooperare a acestora cu părinţii şi cu cei vizaţi în mod direct – elevii.

Soluţiile propuse trebuie să depăşească bariera teoreticului pentru a se putea vorbi în mod real de o educaţie

diferenţiată. "Şcoala pentru fiecare" sau organizarea procesului instructiv – educativ în jurul copilului este unul recomandat în ţara noastră atât pentru considerente psihopedagogice, cât şi ca o condiţie a compatibilizării proceselor educaţionale cu practica şi tendinţele educaţiei mondiale.

Pentru toți copiii, dar mai ales pentru cei care fac față cu dificultate cerințelor școlare din instituțiile de masă, se cere o nouă abordare, care să le atragă atenția, să-i captiveze, dar care să producă schimbări de durată în comportamentul lor și să dezvolte cunoștințele cu care vin din învățământul preșcolar. Vorbim aici despre curriculum integrat și adaptat pentru acești copii. Iar când beneficiarul unei astfel de activități integrate este o elevă cu handicap grav (Sindrom Down), toate eforturile cadrelor didactice (profesor de sprijin și cadrul didactic tutore) converg pentru reușita activității, pentru producerea acelei "scântei" în baza inițială de cunoștințe a elevei.

instruirii care produce o interrelaționare a disciplinelor sau a obiectelor de studiu, astfel încât să vină în întâmpinarea nevoilor de dezvoltare ale elevilor și să ajute la crearea de conexiuni între ceea ce învață elevii și experiențele lor prezente și trecute.

Integrarea înseamnă stabilirea de relații clare de convergență între cunoștințele, deprinderile, competențele, atitudinile și valorile care își au bazele în interiorul unor discipline școlare distincte.

Curriculum-ul integrat presupune crearea de conexiuni semnificative între teme sau competențe care sunt de regulă formate disparat, în interiorul diferitelor discipline. Aceste teme sau competențe au o puternică legatură cu viața cotidiană a elevilor și își propun, direct sau indirect, să contribuie la formarea unor valori și atitudini.

Propun în continuare un exemplu de astfel de integrare curriculară realizată pentru o elevă cu Sindrom Down, integrată în învățământul de masă. Tema activității este MOTANUL TANU. Voi atașa în continuare, alături de planul activității integrate, o parte din fișele de lucru și din produsele finale.

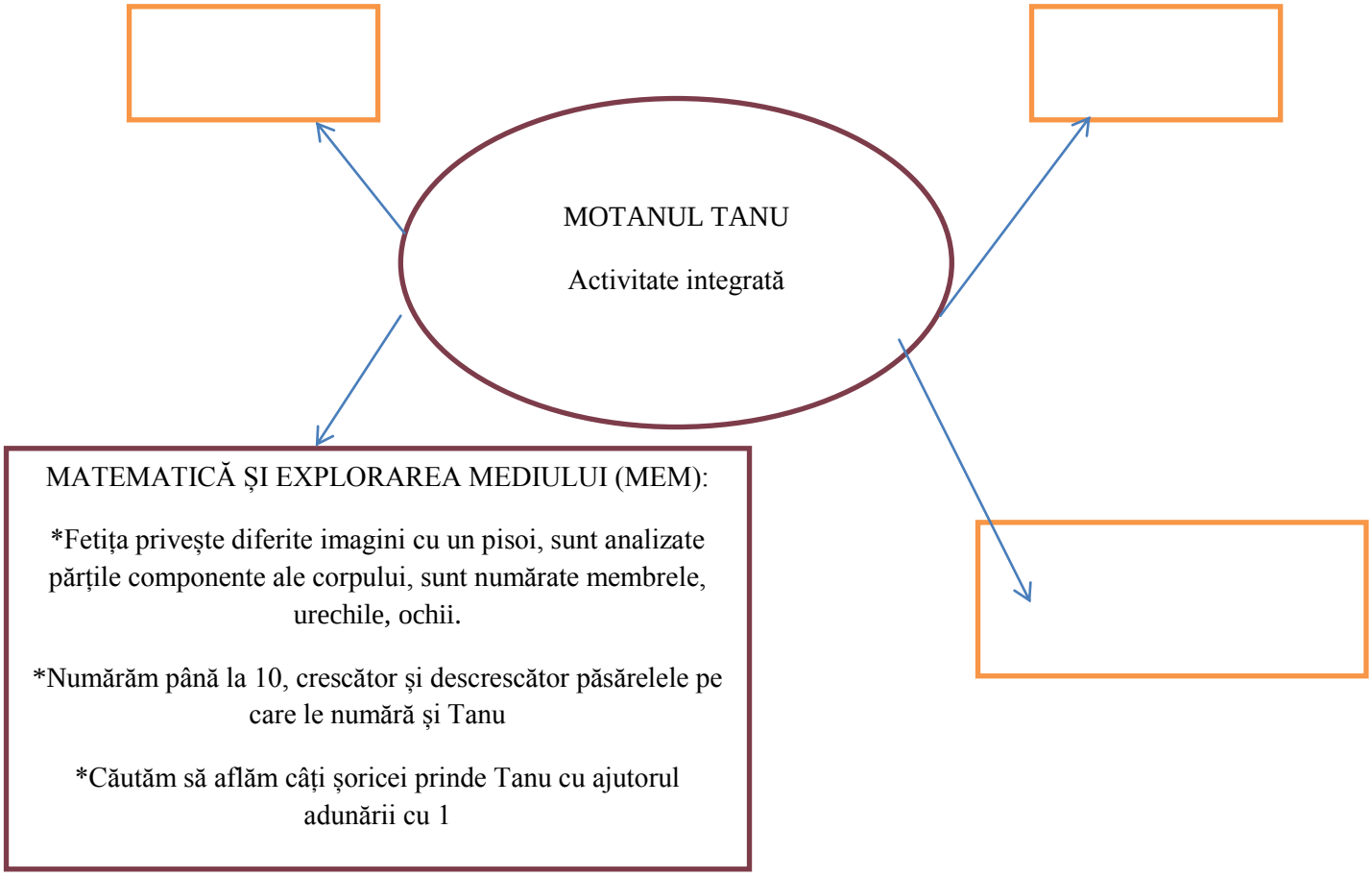

Notă: Activitățile se desfășoară în sala de resurse, de 2 ori pe săptămână, pe durata mai multor săptămâni și cu reluarea, la nevoie, a unor aspecte din ședințele trecute.

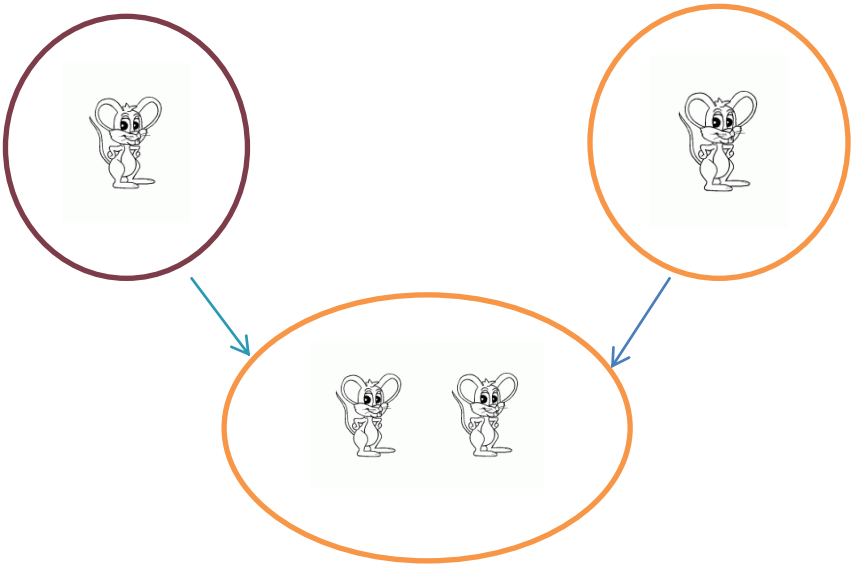

Notă: Șoriceii se imprimă pe carton, se decupează și apoi se efectuează, prin manipulare, operațiile de adunare cu 1.

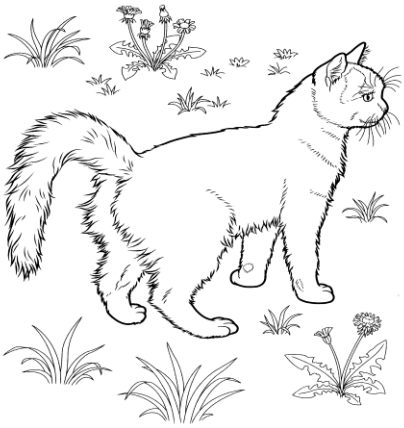

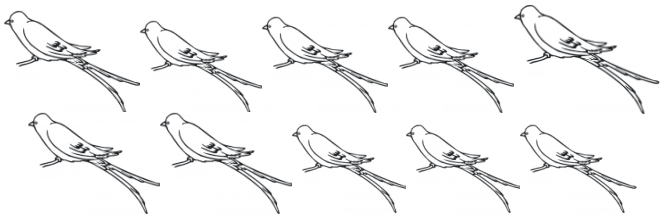

Sugestie: Păsărelele pot fi colorate diferit, numerele pot fi scrise pe ele sau in apropierea lor. După această etapă, putem căuta să aflăm *vecinii* oricărei păsărele, prin indicarea efectivă a numărului.

Bibliografie:

Creţu, C., Curriculum diferenţiat şi personalizat, Editura Polirom, Iaşi, 1998;
Glava, A., Glava, C., Introducere în pedagogia preşcolară, Editura Dacia, Cluj – Napoca, 2002.
http://www.academia.edu

REFLECȚII DIDACTICE

Cartea copilăriei mele

Ioan Groșan

Ioan Groșan a absolvit în 1978 Facultatea de Filologie a Universității „Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca. Face parte din gruparea revistei „Echinox", unde debutează în 1974.

Debutează editorial în 1985 cu volumul de povestiri *Caravana cinematografică*. A fost membru al Cenaclului de proză *Junimea*, de asemenea, membru fondator al grupării *Ars Amatoria*. A fost de-a lungul timpului profesor, director artistic al studioului de creație cinematografică al Ministerului Culturii (condus de Lucian Pintilie) și redactor la *Contrapunct* și *Academia Cațavencu*.

Opere publicate

- *Caravana cinematografică* (1985)
- *Trenul de noapte*, proză scurtă (1989)
- *Școala ludică* (teatru, 1990)
- *Planeta mediocrilor* (1991)
- *O sută de ani de zile la Porțile Orientului* (1992)
- *Jurnal de bordel* (1995)
- *Jurnal de Cotroceni* (1998)
- *Județul Vaslui în NATO* (2002)
- *The Cinematography Caravan* Kevin McCarthy (trad.) (2009)
- *Vaslui megye a NATO-ra gyúr* Mihály Lakatos (trad.) (2009), Editura M-Érték, Budapesta
- *Un om din Est*, roman (2010)
- Prezent cu o povestire în antologia *Generația '80 în proză scurtă*, alcătuită de Viorel Marineasa și Gheorghe Crăciun (Editura Paralela 45, 1998).
- Volumul de povestiri *Caravana cinematografică* a fost publicat în traducere în Rusia, iar nuvela *Trenul de noapte*, în Franța, Germania, și Polonia.
- *Lumea ca literatură - Amintiri*, Editura Polirom, 2014

În volumul *Care-i faza cu cititul?*, coordonat de Liviu Papadima, apărut la Editura Arthur, scriitorul Ioan Groșan lansează o provocare tinerilor cititori, provocare transformată în pledoarie pentru lectură.

Prezentul material este reprodus de profesor Liliana Opriș, cu acordul autorului.

„M-am născut în nordul țării, în Maramureș, în comuna Satulung, așezată în lunca râului Someș, la poalele Munților Gutâi. Locuiam împreună cu tata și mama în două camere din Primăria comunei. Tata era funcționar acolo, iar mama, bibliotecară. Biblioteca satului era într-o cameră lipită de sufrageria noastră, de care o despărțea o ușă niciodată încuiată. Așa că mare parte din copilărie mi-am petrecut-o printre cărți. Bibioteca, parcul mare cu copaci imenși, cu trunchiuri albe, despre care mai târziu am învățat că se numesc platani, și castelul aflat vizavi de Primărie, castel care aparținuse unui nobil maghiar, au fost spațiile mele preferate de joacă.

Învățasem să citesc înainte de a merge la școală. Intram în camera înțesată cu cărți până-n tavan și citeam la întâmplare tot ce-mi cădea în mână. După un timp, am observat că volumele care-mi plac cel mai mult fac parte dintr-o colecție numită „Cutezătorii”. Erau cărți de aventuri și, citindu-le, visam ore întregi la nemaipomenite întâmplări, urmăriri, lupte, răzbunări pe care le trăiau eroii din acele pagini. Noi, copiii, n-aveam parte de multe aventuri în sat. Ne aventuram în camerele acum pustii ale castelului, ne jucam „de-a hoții și bandiții” și ne imaginam ce frumoase domnișoare trăiseră cândva acolo, închise și abia așteptând să fie salvate de neînfricați cavaleri din ghearele nobilului ungur. Sau primăvara, înarmați cu bâte și pietre, mergeam la un mic afluent al Someșului, Bârsăul, pe care urcau în număr mare, să-și depună icrele, niște pești numiți scobari sau „poduți”, cum le spuneam noi, copiii. Și la fel cum am văzut mai târziu pe ”Discovery” sau pe „Animal Planet” că așteaptă urșii pe râurile din Alaska să urce din Pacific somonii, așa așteptam și noi pe malurile râulețului migrația scobarilor. Când apăreau înnegrind apa limpede, îi loveam cu bolovani și bâte, îi culegeam pe cei răniți și alergam acasă, să-i frigem.

Nu văzusem niciodată marea decât în poze. Și într-o iarnă, în biblioteca friguroasă din Primărie, am dat peste o carte intitulată *Toate pânzele sus!*, de Radu Tudoran. Am deschis-o și n-am mai lăsat-o din mână. Ce aventuri! Ce locuri minunate! Ce eroi adevărați! Neobositul aventurier Anton Lupan, misteriosul Pierre Vaillant, simpaticul bucătar Ismail, Ieremia, omul care nimerea cu pușca orice, cârmaciul Gherasim, pirați, corabia „Speranța”, îndepărtata Țară de Foc etc. - toți și toate intrau în forță în mintea și-n inima mea. Simțeai în aceste pagini cum foșnește și miroase marea, trăiai furtuni, explorai locuri periculoase, luptai, salvai prieteni și așa mai departe. Brusc, toate „aventurile” noastre de la castel sau de pe valea Bârsăului mi s-au părut mici, neinteresante. Le povesteam amicilor mei scene din această poveste marinărească (pentru că biblioteca avea un singur exemplar și nu voiam să se piardă), mai și exageram ca să-i țin curioși, făceam, altfel spus, „filmul” cărții, cu mult înainte să apară, în 1976, un serial produs de televiziunea română după roman, care serial, să fiu sincer, m-a dezamăgit. Era mult mai sărac decât versiunea mea „cinematografică”.

Mai mult: m-am apucat eu însumi, prin clasa a doua, să scriu un roman după modelul *Toate pânzele sus!*, tot un roman de aventuri pe mările și oceanele lumii. Mi-am dat însă seama foarte curând că nu pot egala originalul, că personajele mele n-aveau viață, că marea mea era o baltă. Dar a fost prima mea încercare de „scriitor” și asta o datorez lui Radu Tudoran.

Dacă un copil sau un proaspăt adolescent vrea să pătrundă în lumea fascinantă a cărților, atunci eu recomand ca poartă de intrare romanul *Toate pânzele sus!”*

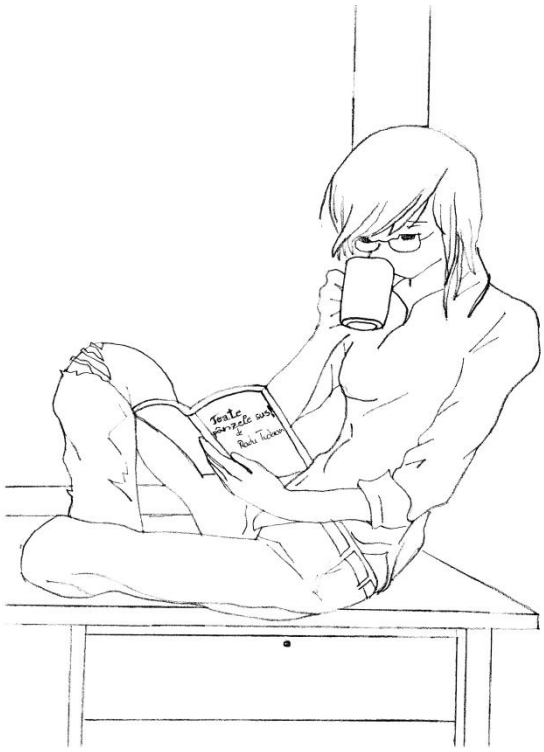

Desen realizat de Rareș Hanca,
elev în clasa a VIII-a B la Școala Gimnazială „Alexandru Vaida-Voevod”, Cluj-Napoca

Despre Mihai Viteazul și Transilvania

Prof. Nicolae Zota

Mihai Viteazul deschide, pentru o clipă, fereastra de aur a viitorului unui neam obidit, strivit între multiple interese adverse și dorințe atavice de mărire, neîngrădite de vreo zvâcnire morală sau tremur legitimar. Sabia lui este la fel de aprigă ca și spiritul modern, de om deschis unor nebănuite proiecte, între adversari pe cât de puternici pe atât de perfizi, într-o lume aflată în emergența marilor puteri și a penumbrei revolut medieval. Marele domn aplică paradigma dacică în privința unității spațiului românesc, dar mai ales în stabilirea capitalei pe pământul Transilvaniei, problemă ignorantă dezarmant de Ionel Brăteanu, Maniu, Ferdinand ș.a., lucru care prezintă vulnerabilitate permanentă pentru statul român unitar.

În 2005 apare la editura „Napoca Star" din Cluj-Napoca, o culegere de studii intitulată „Mihai Viteazul și Transilvania", propusă la 400 de ani de la moartea domnului Țării Românești. Într-un fel este o continuare a lucrării lui Damian Todiță „Mihai Viteazul și Clujul"(Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca, 2004) care a făcut în fapt proiectul noii lucrări.

Volumul de studii amintit este îndrumat de către academicianul Camil Mureșan și susținut de eforturile recunoscute ale lui Ioan Silviu Nistor, Nicolae Edroiu și D. Todiță. El se deschide cu articolul intitulat „Sfânta umbră de la Turda…", aparținând coordonatorului acestei cărți. La Camil Mureșan magia poeziei pune mai aproape de noi conturul inefabil al primului principe român din Transilvania. Prin „Cuvânt introductiv", Nicolae Edroiu oferă consistență imaginii de comandant regional „a lui Mihai Viteazul în luptele cu otomanii", de artizan al proiectului dacic și de deschizător de epocă modernă. În același timp, autorul dă coerență unei lucrări inevitabil marcată de abordări disonante, în execes probate sau doar fulgerant susținute. Astfel, un insolit studiu numit „Cronologie", este semnat de N. Endroiu și D. Todiță. „Cadrul internațional al politicii lui Mihai Viteazul" este scris de C. Mureșan și prezintă fața văzută și nevazută a unei Europe incoerente, ignorante informațional și incapabile de constantă solidaritate, măcar creștină dacă nu și militară. O altă analiză a lui N. Endroiu se referă la „Posesiunile lui Mihai Vitezul în Transilvania și semnificația acestora (1596-1601)" pentru impactul românesc de durată în provincia intercarpatică. Un material solid despre „Prefigurarea de către Mihai Viteazul a simbolurilor României Unite" redactează I.S.Nistor. El evidențiază faptul că simbolurile naționalăâe românești capătă acum profil și consistență. Despre „Decizii referitoare la români în dietele transilvane din timpul lui Mihai Viteazul" glosează Ioan Aurel Pop subliniind discriminarea la care erau supuși românii politic și toleraţi religios, într-un regim complicat de sistemul politic al stărilor privilegiate și al religiilor admise. Principele român încearcă să schimbe această situație și sub aspect ecleziastic, dar și pe plan politic. I.S.Nistor prezintă lupta de la Guruslău (1601) ca „O victorie care a impresionat Europa" și contribuția lui Mihai Viteazul vs. Gheorghe Nasta, generalul imperialilor.

La rândul său, Marian Oprea scrie despre unul dintre marii căpitani jertfelnici ai lui Mihai Vodă „Banul Mihalcea", în vreme ce G. Kovach face „unele considerații cu privire la legăturile lui Mihai Viteazul cu secuii…", arătând că secuii au fost alături de domnul român din ură față de Bathorești și că un secui a încercat să-l salveze la Turda, fiind grav rănit. „Preocuparea lui Mihai Viteazul pentru realizarea unei dinastii ereditare" este consemnată de D.Todiță., iar misterul rămășițelor pământești ale domnului

muntean, de C.Rezachevici. Despre închisoarea medievală a Clujului notează K.E.Hann, M.Porumb, Gh.Anghel și D.Todiță. V.Știopei subliniază contribuția românească fondatoare de imbold cultural și religios datorită lui Mihai Viteazul.

Așa cum arăta mai demult D. Todiță, aflăm de ce s-a întrupat această lucrare: ,,După cum se știe, încă nu s-a scris o carte care să prezinte domnia lui Mihai Viteazul în totalitate și să fie destul de mulțumitoare". Înțelegem astfel că monografia lui Manole Neagoe intitulată ,,Mihai Viteazul" (Ed. ,,Europa Nova", București, 1994), apărută la 400 de ani de la înscăunare, nu răspunde criteriilor amintite.

Faptul că din când în când se face recurs la memorie prin demersuri aniversativ-comemorative, în care se încearcă evidențierea prezumției de nou, nu înseanmnă și împlinirea menirii științifice asumate. Când disputele dintre istorici sunt aprinse, adevărul este de multe ori pus între paranteze. Parafrazându-l pe Talleyrand, putem spune că în istorie ceea ce e crezut devine mai important decât ceea ce este adevărat. Să luăm, de pildă, însemnarea ,,Și hotaru Ardealului pohta ce-am pohtit, Moldova, Țara Românească" menționată ca atare de I.S.Nistor. Aceeași construcție o găsim și la M. Neagoe și la alții, când de fapt este vorba de consemnări disparate: ,,Și hotarul Ardealului" ,,pohta ce-am pohtit" ,,Moldova și Țara Românească"(D.Todiță ,,Mihai Viteazul și Clujul"), problemă lămurită de C. Razachevici încă din 1975. Florin Constantiniu dă gir acestei realități (,,O istorie sinceră a poprului român", Ed. Univers enciclopedic, București, 1997). Rămâi melancolic, vorba lui Pleșu, când se persistă în eroare.

Unificare și unire sunt doi termeni care pot sau nu fi priviți ca sinonimi. Unificare primește implicit și acceptul folosirii forței de către un centru unificator extern, în vreme ce unire dobândește sensul de aderență liber exprimată la construcția unui întreg politic. Folosirea unui termen sau altul în relație cu fapta lui Mihai, de la 1600, denotă percepția istorică și/sau națională asupra acestui act. Deși majoritatea autorilor amintiți folosesc cu predilecție cuvîntul unire, Pompiliu Teodor în capitolul închinat lui Mihai Viteazul, ,,Pro republica cristiana", din ,,Istoria României", ed. Enciclopedică, București 1998(înclină decisiv utilizarea termenului unificare, fapt care nu este întâmplător.

Foarte important este felul cum se raportează autorii menționați până acum la tipul de stat creat de Mihai Viteazul. În vreme ce Camil Mureșan vorbește de ,,sistemul unitar", P. Teodor de ,,crearea unui sorganism politic unitar românesc,,, într-o vreme când ,,conștiința unității de neam nu devenise conștiință națională" (Fl. Constantiniu).

Alte dezbateri sunt produse de modelul unificării realizate în sistem suzerano-vasalic de principele Transilvaniei, Sigismund Bathory, cu motivații militare, și cea înfăptuită de Mihai Viteazul pe temeiuri moderne de construcție politico-statală având ca fundament același popor.

În fine, trebuie să remarcăm că terenul rămâne deschis cercetărilor pentru conturarea deplină a destinului eroic al lui Mihai Viteazul și în planul istoriografiei.

Tradiţii, obiceiuri şi simboluri de Sfintele Paşti

Prof. Voichița Șimon

Cea mai mare sărbătoare este Învierea Domnului Iisus Hristos sau Sfintele Paşti.

Se spune că în timp ce Mântuitorul Hristos se afla ţintuit pe cruce şi îşi aştepta în pace sfârşitul,un păianjen s-a lăsat pe un fir până la faţa Mântuitorului şi i-a vorbit astfel: „Pentru Mine, Dumnezeu a rânduit să mă hrănesc cu sânge.Tu, care eşti asemenea Lui, dă-mi putere să sorb sângele călăilor Tăi şi să Te scap de chin”.Iisus l-a privit liniştit şi i-a zis: „Nu este bine să fac ceea ce -mi ceri.Dar pentru că ai dovedit mai multă milă decât toţi aceşti păcătoşi, să porţi pe spate de aici înainte semnul crucii pe care sunt răstignit ca să te ferească de primejdii”.De atunci oricine încearcă să facă rău paianjenului cu cruce are multe de pătimit, căci crucea cu care a fost însemnat de Mântuitorul îl ocroteşte cu o tainică putere.

Polocania este numită prima zi de post.În această zi se spală oalele în care se face mâncare „de dulce”şi se urcă în pod.

Pentru femei ‚Joia Mare, este foarte importantă deoarece trebuie să termine torsul lânii şi al cânepii,să termine cusutul iei noi pentru Paşte. Tot în această zi gospodinele vopsesc şi încondeiază ouale.După ce au stat pe masă toată Săptămâna Luminată, ouale încondeiate se aşează în coşuleţul lor pe raft într-o vitrină,unde rămân tot anul.

Un ou roşu de Paşti este bine să îl păstrezi şi să îl pui vara în patul cu viermi sau gogoşi de mătase, pentru ca aceştia să nu se îmbolnăvească.

În dimineaţa zilei de Paşti,când te speli, pune în cana cu apă un ou roşu şi un ban.

Dacă te speli cu acea apă, vei fi rumen la faţă şi sănătos tot anul.

În unele zone ale ţării se pun în primul snop secerat o pâine şi un ou de Paşti, ca rodul anului următor să fie cât se poate de bogat.

Ouăle roşii simbolizează mormântul purtător de viaţă al Domnului Iisus Hristos, care s-a deschis la învierea Sa din morţi.De aceea când sparg ouale prin ciocnire,dar şi când se întâlnesc unii cu alţii, creştinii îşi spun: ,,Hristos a Înviat! Adevărat a Înviat!" Aceste formule se folosesc patruzeci de zile, până la Înălţarea Domnului.

Ciocnitul ouălor se face ,,cap" la ,,cap"şi ,,dos" la ,, dos". Există credinţa că cei care ciocnesc se întâlnesc pe lumea cealaltă.Cel care sparge oul celuilalt are voie sa îl ia. Dacă acesta refuză, se spune că îl va mânca pe lumea cealaltă stricat şi uns cu păcură.În funcţie de zona în care se fac ele se numesc ouă încondeiate, închistrate, muncite, pictate.Ouăle muncite nu se dau de pomană căci nu le primeşte Dumnezeu.
Legendele despre ouăle roşii sunt numeroase.

Se zice că Maica Domnului a adus o coşarcă de ouă ca s-o ofere celor care-L chinuiau pe Iisus răstignit, rugându-i cu lacrimi în ochi să le fie milă de suferinţele Lui.Dar ei râseră şi tot îl mai chinuiau. Atunci Sfânta Fecioară se aşeză lângă cruce, puse coşarca cu ouă alături şi începu să plângă cu foc.Din sângele care curgea din rănile lui Iisus căzuse stropi în coşarca cu ouă. Unele se împestriţară , iar altele se făcură roşii ca sângele.Mântuitorul privind spre ouă zise: ,, De acum înainte, să faceţi şi voi ouă roşii de Paşti ca să vă aduceţi aminte de răstignirea Mea.

Se spune că din lacrimile Maicii Domnului, căzute pe pământ au ieşit izvoare făcătoare de minuni şi cine se spală în aceste izvoare şi mai cu seamă în ziua de Paşti , se vindecă de orice boală ar fi cuprins.

Lumânarea de Învierea , purtată în mâini în noaptea de Înviere de către fiecare credincios,se va aprinde din lumina adusă de preot de pe masa Sfântului Altar. Această lumânare este simbolul Învierii,al biruinţei vieţii asupra morţii şi a luminii lui Hristos asupra întunericului păcatului. Mulţi păstrează restul de lumânare rămasă nearsă dupa slujba şi o aprind în cursul anului în cazul în care au un mare necaz în casă.

Pasca se coace de către gospodine numai o dată pe an de Sfintele Paşti. Ea are o formă rotundă pentru că se crede că scutecele lui Hristos au fost rotunde. Are în mijloc o cruce,iar pe margini este împodobită cu aluat împletit.

Mielul reprezintă biruinţa vieţii asupra morţii şi îl simbolizează pe Mântuitorul care s-a jertfit pentru păcatele lumii şi a murit pe cruce ca un miel nevinovat.

Fluturele simbolizează viaţa lui Iisus.

Păunul este simbolul vieţii veşnice.

Iepuraşul simbolizează fertilitatea.

Toate aceste tradiţii creionează bogăţia spirituală a poporului nostru, ne place frumuseţea lor şi în acest univers ne simţim acasă.

CONSILIERE ȘI ORIENTARE

Relaţia părinte–copil de vârstă şcolară mică

Prof. înv.primar Diana BURUIAN

Copii fericiţi, sănătoşi, autonomi, creativi şi responsabili, crescuţi într-un climat plin de dragoste – iată o mare provocare pentru toţi părinţii. Fiindcă, adesea, a creşte un copil poate fi extrem de solicitant şi de frustrant. Deşi se fac şcoli înalte pentru a deveni competent într-o anumită profesie, la noi se considera, până de curând, că profesiunea de părinte se „fura" de la proprii părinţi. Părinţii de azi caută însă activ modalităţi noi, mai bune, de a face faţă solicitărilor impuse atât de copilul care creşte cât şi de presiunile sociale, axate pe competitivitate, performanţă şi consum.

„*A fi părinte este un job care, în mod normal, îţi ocupă tot timpul*", spune Otilia Secară, medic specializat în psihiatria infantilă. Familia modelează copilul şi adolescentul de mai târziu. Meseria de părinte este cea mai importantă, *mai ales în primii ani de viaţă. Nu exista un secret care să te înveţe cum să fii cel mai bun. „Învăţăm să fim părinţi, înainte de orice, din experienţa noastră de a fi crescuţi de propriii părinţi. Aceasta experienţă ne modelează fundamental propriile convingeri şi perceptii asupra a ceea ce înseamna să fii părinte bun"*, crede medicul. Succesul unui părinte se vede mai tirziu, când copilul devine adult. *„Sănătatea fizică, mentala, educaţia, standardul socio-economic al adultului de mai târziu depind, într-o măsură considerabilă, de calitatea părinţilor săi*", spune Otilia Secară.

Relaţia părinte-copil constă dintr-o combinaţie de comportamente, sentimente şi aşteptările care sunt unice pentru familie, raportat pentru copilul lor special. Relaţie implică, în mare măsura, dezvoltarea ulterioară a copilului.

Dintre toate tipurile de relaţii existente între oameni de-a lungul vieţii lor, relaţia dintre părinte şi copil este una dintre cele mai importante. Calitatea relaţiei părinte-copil este afectată de vârsta părinţilor, de experienţa precum şi de încrederea în sinea acestora, de stabilitatea cuplului şi de caracteristicile unice ale fiecărui copil.

Dimensiunile relaţiei părinte-copil sunt legate de dezvoltarea psihologică a copilului, de modul în care părinţii sunt receptivi şi/sau de modul în care aceştia sunt sau nu exigenţi. Părinţii responsabili sunt calzi şi deschişi spre copiii lor, se bucură de ei şi încearcă să vezi lucrurile şi din perspectiva lor. În schimb, unii părinţi sunt distanţi, reci şi/sau critici. Aceştia nu se ştiu bucura de copiii lor şi sunt adesea insensibili la nevoile lor emoţionale. Unii părinţi sunt prea exigenţi, în timp ce alţii sunt prea toleranţi. O dezvoltare psiho-emoţională sănătoasă este facilitată atunci când părinţii dau dovadă atât de receptivitate cât şi de exigenţă moderată.

Implicarea părinţilor în viaţa şi activităţile copilului este recunoscută ca un factor influent în educaţia acestuia.

Comunicarea dintre şcoală şi familie este o componentă importantă în facilitarea relaţiilor pozitive între acestea. Este recunoscut pe scară largă că implicarea părinţilor poate juca un rol semnificativ în succesul copiilor la şcoală. Beneficiile includ rezultatele şcolare crescute (Fabian, 2002; Wolfendale, *1992),* o atitudine pozitivă faţă de şcoală (Freytag, 2001), o creştere a dezvoltării socio-emoţionale, precum şi un beneficiu mai larg, cum ar fi o responsab Părinţii sunt un element constant important în momentul trecerii de la grădiniţă la şcoală. Implicarea lor permanentă şi constantă în viaţa micului şcolar duce la realizarea de progrese şcolare rapide. De fapt, acest moment de tranziţie a copilului este puternic influenţat de natura participării adulţilor (Dockett & Perry, 1999). Calitatea comunicării dintre părinţi şi micii elevi a fost descris ca fiind componenta cheie a colaborării eficiente dintre şcoală şi familie (Dockett & Perry, 2001; Fabian, 2002).

În timpul anilor de şcoală elementară, copilul devine tot mai interesat de colegi, dar acest lucru nu este fi un semn al dezinteresului în relaţia părinte-copil. Este mai degrabă o extindere naturală a capacităţii cognitive şi psihosociale, lumea socială a copilului se extinde pentru a include mai multe persoane şi rerlaţii de dincolo de mediul familiar de acasă.

Relaţia părinte-copil are în continuare cea mai mare influenţă asupra dezvoltării copilului. Copiii ai căror părinţi sunt atât receptivi cât şi exigenţi continuă să prospere psihologic şi social în anii copilăriei mijlocii.

ilitate socială şi democratică crescută (Johansson, 2001; Spaggiari 1998).

Copiii îşi doresc timp cu părinţii. Timpul petrecut împreună cu părinţii, atenţia pe care aceştia le-o acordă îi face să se simtă speciali. Părinţii trebuie încurajaţi să găsească timp pentru a petrece şi a se juca cu copiii lor în mod regulat. Dacă în familie sunt mai mulţi copii, fiecăruia trebuie să i se acorde momente aparte, doar pentru ei, precum şi momente petrecute în grup, cu întreaga familie.

Jocul cu proprii copii construieşte o legătură care va dura pentru totdeauna. Acesta permite copilului să ştie că este iubit şi apreciat. Se deschide astfel uşa prin care problemele de mai târziu ale copilului intră şi îşi găsesc rezolvarea în mijlocul familiei. Părinţii pot astfel să cunoască mai bine copiii şi să acţioneze conform unicităţii fiecăruia dintre ei. A le cunoaşte gândurile şi preocupările este un mijloc de a atenua stresul pentru părinţii suprasolicitaţi.

Activităţile familiei în care sunt implicaţi şi copiii sunt importante pentru sudarea acesteia. Ele ajuta la dezvoltarea de legaturi puternice, care pot dura o viaţă. Se poate spune că o familie care se joacă împreună rămâne împreună. De asemenea, legăturile dintre membri familiei sunt de cooperare, de susţinere şi de comunicare deschisă.

Într-o lume tot mai grabită şi mai ocupată, părinţii găsesc din ce în ce mai puţin timp pentru copiii lor.

Se simt vinovaţi, dar ridică, de multe ori neputincioşi, din umeri când trebuie să intreprindă ceva concret.

De aceea, ceea ce pot face este să folosească cât mai bine timpul care le mai rămâne pentru ei şi să le arate cât de mult îi iubesc.

Acest lucru nu se poate face însă doar prin vorbe, ci trebuie să-şi organizeze timpul şi să acţioneze constant sub câteva aspecte:

a) să acorde atenţie copilului într-o manieră pozitivă;

b) să-i răsplatească şi să-i laude eforturile şi rezultatele bune obţinute,

c) să găsească cele mai potrivite modalităţi de a frâna un anumit comportament nedorit al copilului, altele decat pedepsele şi abuzul fizic (ex. dezaprobarea, mustrarea, pierderea unui anumit privilegiu, o pauză impusă, ignorarea unor comportamente).

Mediul familial, caracterizat prin coerenţă, bunăvoinţă, printr-o concepţie democratică asupra educaţiei, încurajează apariţia sentimentului de încredere, de responsabilitate, a capacităţii de decizie a copiilor în faţa unei infinităţi de probleme ce apar în existenţa adultă.

Aşa cum susţinea C. Cucoş, recompensa şi pedeapsa pot fi aplicate în maniere diferite şi în grade diverse şi doar în măsura în care plăcerea studiului, satisfacerea curiozităţii, sistemul datoriei împlinite se vor transforma în autoîntăriri eficiente ale comportamentului valorizat pedagogic şi social, putem spune că educaţia a condus elevul pe drumul autoîmplinirii sale. „*Oricât ar parea de ciudat, studiile demonstrează că, pe termen lung, atât răsplata, cât şi pedeapsa reduc dorinţa de a învăţa. Copiii care iau note bune sunt deja recompensaţi. Tot ce şi-ar putea dori, în acest caz, ar fi recunoaşterea faptului că părinţii sunt încântaţi de realizarea lor. Copiii care iau note slabe simt deja pedeapsa. Ei au nevoie de un părinte-motivator care să le înţeleaga sentimentul de dezamăgire. Să-i ajute apoi să-şi dea seama ce nu au făcut bine şi ce trebuie să facă pentru a îndrepta lucrurile. Este foarte important să fie cultivată plăcerea de a învăţa atât în familie, cât şi în şcoală, renunţând la etichetari de genul elevi buni-elevi slabi, comparaţii demotivante, cuvinte categorice, sau la unele santaje emoţionale*".

În ciuda oricărui sfat, o reţetă pentru a avea un elev perfect este imposibilă. De altfel, nici nu se poate vorbi de urmarea strictă a unor reguli de educare. Fiecare copil este unic în felul său şi trebuie ţinut cont de acest lucru. Dar dacă ar fi să găsim un element unic, esenţial, de care să ţinem cont în educaţia copiilor, el ar fi acesta: „***Educaţia se bazează pe ascultare şi respect reciproc.*** *Ea cere* ***răbdare, timp, iubire, creativitate şi energie.***“ (psiholog Alexandrina Anghel) Acest comportament din partea părintelui nu doar va optimiza relaţia părinte-copil, dar îi va crea celui mic un model de urmat şi o conduită sănătoasă în interacţiunile lui viitoare.

BIBLIOGRAFIE

American Education Network Corporation. (1999). *AENC's Educational philosophy – Recognition of Howard Gardner [On-line]. Availabl*e

C. Cucos - *Psihopedagogie*, editura Polirom, Iasi, 1998

Daniel Goleman - *Inteligenţa emoţională*, ed.Curtea veche, Bucureşti, 2001.

Hartup, Willard W., and Moore, Shirley G. *"Early Peer Relations: Developmental Significance and Prognostic Implications."*

Ioan &/ Dacian Doleanu – *Meseria de părinte*, Edit. Motiv, 2001

Montessori, M.- *Descoperirea copilului*, EDP., Buc., 1997

Absenteismul şcolar – modalităţi de intervenţie

Prof. psiholog, Elena Dana Pupeză

Fenomen cu o dinamică spectaculoasă în ultimele decenii, absenteismul şcolar e definit ca o problemă socială, fiind explicat mai mult prin caracteristicile socioculturale ale mediului de provenienţă şi apărând mult mai frecvent în mediul urban şi în familiile sărace. Desemnează un tip de comportament evitativ stabil, permanentizat, ce prefigurează sau reflectă deja atitudinea structurată a lipsei de interes, motivaţie, încredere.

Atunci când elevii încep să lipsească sistematic şi generalizat de la şcoală, această conduită reprezintă un semnal tardiv al existenţei problemelor; absenteismul constituie o formă de agresiune pasivă împotriva şcolii, indicând că elevii fug de la şcoală chiar cu riscul de a fi pedepsiţi. Reacţiile negative ale şcolii şi ale părinţilor întreţin mecanismele de apărare ale elevului, creând un cerc vicios, în care abandonul tinde să apară drept unica soluţie prin care se pot rezolva toate problemele.

Absenteismul este principalul factor asociat cu abandonul şcolar, având o înaltă valoare predictivă în raport cu acesta; numeroşi autori care au studiat comportamentul elevilor ce corelează cu decizia lor de a abandona şcoala au fost de acord că cea mai mare probabilitate de a abandona se înregistrează la cei care lipsesc excesiv de la şcoală şi au probleme de disciplină.

Managementul clasei, definit ca abilitate a profesorului de a planifica şi organiza activităţile clasei, astfel încât să asigure un climat favorabil învăţării, trebuie centrat pe identificarea şi folosirea unor modalităţi eficiente de reducere a absenteismului şcolar şi de creştere a frecvenţei prezenţei elevilor la şcoală. Obiectivul final al managementului clasei este formarea unor *abilităţi de autoreglare a comportamentului dezirabil* al elevilor.

În cazul absenteismului, ca problemă specifică în cea mai mare parte perioadei pubertăţii şi adolescenţei, un program de reducere a comportamentului de a absenta, presupune mai mulţi paşi:

1. *Identificare* componetelor comportamentului: antecedentele, comportamentul propriu-zis şi consecinţele acestui comportament.
2. *Monitorizarea* comportamentului cu scopul de a culege date exacte sub aspectul frecvenţei de manifestare, a contextului în care apare şi a intensităţii sale.

Metodele utilizate pentru monitorizarea comportamentului: observarea, automonitorizarea, chestionarea părinţilor, a colegilor şi a profesorilor cu scopul identificării factorilor care au declanşat şi menţin acest comportament şi pentru a identifica funcţiile pe care le îndeplineşte comportamentul. Aceste metode sunt necesare în privinţa detectării unui pattern de apariţie a comportamentului, care ar putea sugera o modalitate de intervenţie. Datele obţinute în urma proceselor de observare, chestionare şi automonitorizare sunt utilizate în analiza funcţională a comportamentului.

1. *Analiza şi evaluarea funcţională* a comportamentului .

Cauzele absenteismului şcolar diferă de la un elev la altul , unii elevi absentează din motive legate de probleme familiale, alţii datorită anturajului defectuos în care au intrat, din cauză rezultatelor şcolare scăzute, iar alţii pentru că activităţile şcolare nu indeplinesc nicio funcţie motivaţională pentru ei .

4. *Crearea şi aplicarea programului de modificare a comportamentului*

Pentru a scădea frecvenţa absenteismului şcolar, un program de modificare a comportamentului bazat pe întăriri pozitive poate fi eficient în ceea ce priveşte creşterea comportamentului dezirabil –prezenţa la şcoală.

Un program bazat pe metode aversive de multe ori dezvoltă sentimente de disconfort fizic şi/sau emoţional. Există mai multe costuri care pot acompania utilizarea unei metode aversive: - scad stima de sine a elevului, sunt dificil de

utilizat discret, pot duce la răspunsuri emoţionale intense şi implicit la creşterea frecvenţei comportamentului indezirabil. Pedeapsa poate duce la dezvoltarea unor atitudini subversive, ostile şi agresive a elevilor faţă de profesor, poate produce reacţii emoţionale negative (frică, nelinişte, frustrare, mânie, resentimente) precum şi alte probleme .
Cercetările indică faptul că acordarea de recompense în primele faze ale unei acţiuni, îl ajută pe elev să evite evaziunea din sarcină şi face ca, ulterior, competenţa personală să devină o recompensă în sine (Chance, 1992).

În cazul absenteismului şcolar la ciclul gimnazial, comportament al cărui cauză se poate determina prin intermediul metodelor enumerate, un program bazat mai ales pe un sistem de întăriri, contingente cu funcţia pe care comportamentul indezirabil o are, poate fi mai eficient decât unul bazat pe pedepse. Iată câteva acţiuni în care profesorul îl poate antrena pe elev atunci când este prezent la şcoală şi care pot constitui întăriri pozitive pentru comportamentul aşteptat-prezenţa zilnică la şcoală:

- să primească sarcini organizatorice la nivelul clasei – păstrarea curăţeniei, ştersul tablei, distribuirea materialelor etc. ;
- să participe la organizarea unor jocuri pe perioada pauzei;
- să fie implicat în decorarea clasei;
- să-şi prezinte hobby-ul propriu în faţa clasei;
- să contribiue cu idei la stabilirea traseului unei drumeţii în aer liber pentru colegi sau împreună cu aceştia;
- să împartă materiale necesare unei lecţii;
- să i se acorde timp pentru a discuta cu profesorul /profesorii clasei;
- să ajute la organizarea unor activităţi extraşcolare- drumeţii, vizite, concursuri, spectacole etc.;
- să stea în bancă alături de un prieten.

Pentru ca aceste întăririri să conducă la obţinerea rezultatelor dorite trebuie să fie contingente cu comportamentul ţintă, să aibă funcţii congruente cu cele ale comportamentelor legate de absenţa de la şcoală, să fie administrate consecvent şi consistent de către toţi profesorii, activităţile preferate putând fi utilizate că întăriri pentru producerea comportamentelor mai puţin plăcute (principiul lui Premak).

Este recomandat ca profesorii să se orienteze preponderent spre formele de întărire pozitive în ceea ce priveşte absenteismul şcolar. Este greu de stabilit care sunt cele mai potrivite relaţii de întărire, dar este evident faptul că în cazul absenteismului elevilor, aplicarea unor pedepse ar putea contribui mai mult la accelerarea comportamentului decât la scăderea frecvenţei acestuia.

Bibliografie

1. BĂBAN, Adriana (2001) *Consiliere Educaţională Ghid metodologic pentru orele de dirigenţie şi consiliere* Ed. „Ardealul” Cluj Napoca;
2. LEMENI, Gabriela, MICLEA, Mircea (2004) *Consiliere şi Orientare Ghid de educaţie pentru carieră* Ed. ASCR Cluj Napoca;
3. VERNON, Ann (2004) *Consilierea în Şcoală Dezvoltarea Inteligenţei Emoţionale prin Educaţie Raţional-Emotivă şi Comportamentală* Ed. ASCR Cluj Napoca
4. ELIADE, S. (2000) *ABC – ul consilierii elevului*, Ed. Hiperborea, Turda
5. ROŞAN, A. (2006) *Violenţa juvenilă şcolară*, Presa Universitară Clujeană

ISSN: 2393-3739